

**VESMÍRNÝ
KONFLIKT MEZI
KRISTEM
A SATANEM**

**Biblické úkoly 2002
1. čtvrtletí**

Biblické úkoly – 1. čtvrtletí 2002

Autor: John M. Fowler

Vydal: Advent-Orion, spol. s r. o. pro oddělení sobotní školy Česko-Slovenské unie
Církve adventistů sedmého dne, Zálesí 50, 142 00 Praha 4 - Lhotka

ISBN 80-7172-744-X

ISSN 0409-3208

ÚVOD

Těžké otázky

Nejednou se nám zdá, že život je spleť otázek. Těžkých otázek. Proč jsou zemětřešené, při kterých hynou tisíce lidí? Proč přicházejí povodně ničící úrodu a hodnoty, které člověk budoval celý život? Proč se zřítí letadlo a v jeho troskách zahynou stovky nevinných obětí? Když je Bůh Bohem lásky, proč mám rakovinu? Když je Bůh všemohoucí, proč mého muže nevyлéčí ze závislosti na alkoholu? Nemohl zabránit autonehodě, při které přišlo mé dítě o nohu?

Tyto otázky, stejně jako nespočetné množství jiných jim podobných, nás přivádějí k tomu, co nazýváme velkým sporem. Je to zápas mezi Kristem a satanem. Setkáváme se s ním v celé Bibli, od prvé stránky až po poslední. Naše téma – zápas mezi Kristem a satanem, mezi dobrem a zlem – nám prostřednictvím biblických příběhů a inspirovaných poselství poskytuje základní poznatky, abychom si alespoň zčásti mohli odpovědět na tyto nesnadné otázky.

Toto téma se dotýká původu a údělu člověka, úpadku lidstva a běhu lidských dějin. Ve zkratce hovoří o tom: (1) jak začalo zlo; (2) proč trpíme; (3) jak může být Bůh spravedlivý a milosrdný zároveň; (4) jaké jsou důsledky Ježíšova života a smrti; (5) jaký význam má Ježíšova nebeská služba; (6) jaký bychom měli mít vztah k Božímu zákonu, jeho lásce, milosti a soudu; (7) jak bude ukončena existence hříchu.

„Celé lidstvo je vtaženo do velkého sporu mezi Kristem a satanem, ve kterém jde o Boží charakter, jeho zákon a svrchovanost ve vesmíru. Tento konflikt začal v nebi, když stvořená bytost, obdařená možností svobodně se rozhodovat, se pro svou pýchu stala satanem, Božím protivníkem a vyvolala vzpouru mezi anděly. Pádem Adama a Evy vnesl satan do našeho světa ducha vzpoury. Hřích způsobil, že se pokřivil Boží obraz v člověku a soulad stvořeného světa se narušil do té míry, že přišla celosvětová potopa. Pozorováním celého stvoření zjistíte, že náš svět se stal arénou tohoto konfliktu, který však nakonec dokáže, že Bůh je Bohem lásky.“ (Hagerstown)

BOJ NA NEBI



Základní verš

*„Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm.“
(1 J 4,16)*



Týden ve zkratce

Kde začal velký spor? Koho a čeho se týká? Jaké byly jeho první následky?

Bůh je láska. Místo, kde Bůh přebývá, je naplněno jeho láskou. Život těch, kteří zůstávají s ním, je oslavou jeho charakteru.

Je velkým tajemstvím, proč Lucifer – anděl, který byl v Boží přítomnosti – se rozhodl zpochybnit Boží milující charakter. Krok za krokem šířil svoji nespokojenost mezi ostatní anděly. „A strhla se bitva na nebi: Michael a jeho andělé se utkali s drakem. Drak i jeho andělé bojovali, ale nezmohli, a nebylo již pro ně místa v nebi.“ (Zj 12,7.8)

První úkol ukazuje na „původ, postavení a pád anděla, později známého jako ďábla a satana“ (4BC 675). Způsob, jak Bůh řešil tento konflikt, je dalším důkazem jeho milujícího charakteru. Tak jako při první vzpouře proti Kristu Lucifer neuspěl, nezvítězí ani nyní. „Protože jeho (Boží) milosrdenství je věčné“ a „jeho láska k nám dosáhla cíle“ v těch, kteří zůstávají v něm (Ž 107,1; 1 J 4,17).

BŮH A JEHO DOKONALÉ STVOŘENÍ

1. Co nám říká o jeho charakteru slovo, které autor používá k popisu Božího stvoření? Gn 1,4.10.12.18.21.25.31

V Ž 34,9 nás David vyzývá, abychom zkusili a sami se přesvědčili, jaký je Bůh. V Ž 145,7 oznamuje, že přijde čas, kdy budou lidé oslavovat jeho dobrotu radostným zpěvem. „Budou šířit vše, co připomíná tvoji velkou dobrotivost, budou jásat, jak jsi spravedlivý.“

Co platí o Božím stvoření na zemi, to platí i o celém vesmíru. Země i všechno na ní bylo „dobré“. Člověk byl stvořen bez náklonnosti ke zlu. Tytéž znaky má i nebe a jeho obyvatelé.

2. I když první hřích pro nás zůstává tajemstvím, které vlastnosti napomohly jeho vzniku?

Iz 14,12-15 _____

Gn 2,16.17; 3,1-6 _____

3. Bůh může přinutit celé stvoření, aby ho uctívalo. Může v nás vyvolat strach a tím si vynutit poslušnost. Nemůže však přinutit jediného člověka, aby ho miloval. Milovat může člověk jen dobrovolně. Jak prožíváš svobodu, kterou tě Bůh obdařil? Využíváš ji správně? Jaké jsou pohnutky tvých činů?

PADLÝ ANDĚL

Aby nám Ezechiel představil knížete všeho zla, používá metaforu krále Týru, monarchu, který neuznává žádné morální hodnoty.

1. Ez 28,12-16 popisuje, jak se z dokonalého cheruba stal Boží odpůrce. Na základě tohoto textu se pokus odpovědět na následující otázky:

Jaký byl původ dokonalého cheruba? (v. 15)

Kde se nacházel? (v. 14)

Jakou měl zodpovědnost? (v. 14)

Popiš jeho původní charakter. (v. 15)

Vysvětli význam věty: „...naplnilo se tvé nitro násilím...“. (v. 16)

Jakých nepravostí se dopouštěl? (v. 16.17)

Před pádem je tato andělská bytost popisována jako „zastírající cherub“. V pozemské svatyni to byl cherub, který svými křídly zakrýval slitovnici (Ex 25,8-22; 37,6-9; Žd 8,5). Jak se mohla zrodit nepravost v srdci bytosti, která zastávala tak vysoké postavení a byla stvořena „dokonalá“? Jakou úlohu sehrála v této situaci svoboda?

Pád Lucifera dokazuje, že ani vysoké duchovní postavení, ani moc nejsou bezpečnou ochranou před hříchem. Nacházíme ji jedině v živém vztahu s tím, který nás stvořil a udržuje při životě (Zj 12,11). I tak dokonalá bytost, jakou byl Lucifer, měla v pokoře a podřízení se udržovat živý vztah se svým Stvořitelem. Oč více to potom potřebujeme my?

2. Co je zlého na tom, když si stvořená bytost činí nárok na stejné postavení jako Stvořitel? Můžeme se chytit do podobné pasti, i když snad v mnohem jemnější formě?

LUCIFERŮV HŘÍCH

1. Porovnej, jak Luciferův hřích popisuje Izajáš a Ezechiel. Uveď pět shodných znaků.

| Izajáš 14,12-15 | Ezechiel 28,12-17 |
|-----------------|-------------------|
| 1. | 1. |
| 2. | 2. |
| 3. | 3. |
| 4. | 4. |
| 5. | 5. |

Izajáš i Ezechiel adresovali svá poselství babilónskému a týrskému králi. Některé detaily u obou proroků ale můžeme vztáhnout pouze na někoho mnohem mocnějšího, než jsou tito dva pozemští králové. Těmto proroctvím porozumíme tehdy, když pochopíme pozadí biblických spisů. Hospodin se představuje jako král Izraele (Iz 41,21; Sf 3,15); satan je ztotožněn s těmito pohanskými monarchy. Tak jako izraelscí králové zrcadlili vlastnosti svého skutečného Krále, i králové Babilónu a Týru projevovali vlastnosti svého vládce. Podobně jako se v davidovských žalmech nacházejí detaily, které ukazují na Mesiáše, a ne na Davida, tak i detaily v těchto proroctvích nehovoří přímo o babilónském a týrském králi, ale vztahují se na Lucifera. (Např. ve Sk 2,14.25-36 Petr cituje Ž 16,8-11. Když ho David psal, psal o sobě, ale Petr ho vztahuje na Krista.)

Titul daný Luciferovi u Iz 14,12 naznačuje jeho postavení v nebi – byl to kníže andělů. Ale protože byl stvořenou bytostí, jeho postavení bylo vždy nižší, než měl jeho Stvořitel, Kristus (J 1,1-3; Ef 3,9; Žd 1,2). Lucifer to odmítl uznat.

2. Bez ohledu na to, čím Bůh Lucifera obdařil, jasně vidíme, že mu to nestačilo. Chtěl být někým více. I když byl stvořen jako dokonalý, padl. Jaké nebezpečí sebevyvyšování, pýchy a chamtivosti – obzvláště když se objevují ve velmi jemné formě – hrozí nám, hříšným a nedokonalým lidem?

LUCIFEROVY LSTIVÉ ZÁMĚRY

Bůh stvořil mysl jako sídlo všech pocitů, rozhodnutí a činů. Když myslíme, žijeme. Žalmista napsal: „Tvou řeč uchovávám v srdci, nechci proti tobě hřešit.“ (Ž 119,11) Mysl naplněná Božími myšlenkami a jeho vůlí je ochranou před hříchem. Lucifer však naplnil svoji mysl vzpourou a pýchou.

„Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy.“ (Iz 14,13) Záměrem Lucifera bylo uchvátit Kristovu svrchovanost. Byl to nejen zákeřný plán, ale přímo vzpoura proti základnímu zákonu celého stvoření, podle kterého svrchovanost patří jen Stvořiteli.

„Zasednu na Hoře setkávání na nejzazším Severu.“ (v. 13) V Ž 48,3 je napsáno: „Krásně se vypíná k potěše celé země Sijónská hora, ten nejzazší Sever, sídlo velkého Krále.“ Lucifer toužil posadit se na vrchu setkávání. Kdyby se mu to podařilo, získal by přízeň a úctu andělů. Ale my víme, že úcta patří jedině Bohu (1Pa 16,29; Ž 96,9; Zj 14,7).

1. Jaké byly další Luciferovy plány (Iz 14,14)? Co je na tom zlého? Nevyzývá nás sama Bible k tomu, abychom se stále více podobali Bohu? Abychom milovali, jak miluje on, sloužili a odpouštěli jako on, nenáviděli hřích, jak ho nenáviděl on, a byli zdrojem naděje jako on? Ga 5,22-26; Ko 3,12-14

Problém byl v tom, čeho chtěl Lucifer dosáhnout. Toužil po Boží moci, jeho postavení, autoritě a slávě; ne po jeho lásce, shovívavosti a milosrdenství.

Luciferova vzpoura nezačala otevřeným odbojem. To platí i pro lidskou společnost. Vzpoura začíná úplně pomalu a nepozorovaně. Sem tam se objeví malá pochybnost, nenávisť, žárlivost. Zřejmě si často ani nedokážeme představit, jak to všechno může skončit. Když svoji mysl nepodřizujeme Božímu slovu a neodevzdáváme se denně Bohu, je velmi pravděpodobné, že to skončí vzpourou.

2. Myslí každého z nás někdy proběhnou myšlenky vzpoury a odboje. Jak je odhalit a vypořádat se s nimi dříve, než nás přivedou k věčné záhubě?

SATAN SVRŽEN Z NEBE

1. Když Michael a jeho andělé potlačili vzpuru na nebi, co se stalo s Luciferem a jeho anděly? Zj 12,7-9

Zj 12 nám představuje drama velkého sporu mezi Kristem a satanem. Přibližuje nám to ve třech dějstvích, která ovšem nejsou chronologicky seřazena. Odhaluje se nám zde pozadí konfliktu, do kterého je vtažen každý z nás.

Verše 1-6 ukazují, jak satan útočil na Krista, když žil na zemi jako dítě, i na jeho církev, která musela na 1260 dnů utéci na poušť.

Verše 7-12 popisují první boj na nebi mezi Kristem a satanem, který končí porážkou satana.

Ve verších 13-17 se opět vracíme na zem, kde satan, svržený z nebe, pokračuje v boji proti Kristu (kterého nedokázal porazit) útokem na jeho církev. Uvědomil si, že tak může proti němu bojovat nejlépe.

2. Na základě Zj 12 zkus vypsát chronologické pořadí událostí popsaných v této kapitole. Začni 7. veršem, kde se píše o boji na nebi. (Nezapomeň, že některé události se opakují!)

3. Gottfried Wilhelm Leibniz, německý teolog a filozof, vytvořil termín „teodice“, který můžeme přeložit jako „ospravedlnění Boha“. To znamená, že na konci dějin hříchu bude Bůh před celým vesmírem ospravedlněn. Jak tomu rozumíš? Jak nám myšlenka „teodice“, i navzdory zdánlivé porážce na kříži, pomáhá pochopit pokračující existenci satana?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Velký spor nám odhaluje, jak velice se liší satanova pýcha a sebevyvyšování od Kristovy povahy nesobecké lásky a služby (viz Př 6,16-19 a Fp 2,5-8).

„Satanova vzpoura měla být celému vesmíru poučením pro všechny časy – věčným svědectvím o povaze hříchu a jeho strašných následcích. Působení vlády satanovy, její účinky na lidi a anděly měly ukázat, jaké by byly následky potlačení Boží moci. Měly dokázat, že existence Boží správy je spjata s blahem všech tvorů, které Bůh stvořil. Tak historie tohoto strašného pokusu o vzpouru měla být věčným poučením pro všechny bytosti, aby se nedaly oklamat a nedopouštěly se hříchu a nemusely pak nést odplatu.“ (PP 19)

V knize Patriarchové a proroci si přečti kapitolu „Proč Bůh připustil hřích?“ (PP 12-20) a v knize Vítězství lásky Boží kapitolu „Proč byl dopuštěn hřích a utrpení?“ (VLB 351-359).



Diskusní otázky

1. Přečti si Př 6,16-19. Které z uvedených věcí můžeme přisoudit satanovi?
2. Proč mluví Bible o hříchu jako o „tajemství nepravosti“? (2 Te 2,7 – PBK; Zj 17,5.7) Porovnej ho s tajemstvím, o kterém píše apoštol Pavel v 1 Tm 3,16.
3. Církevní otec Augustin kdysi napsal, že se zdá, jako by lidé byli vhozeni do arény, aby se bili pro pravdu. Jak tomu rozumíš?



Shrnutí

Velký spor začal v nebi, když se chtěl Lucifer povýšit nad svého Stvořitele. Tím, že zpochybnil Boží milující charakter, podařilo se mu oklamat třetinu andělů. Protože pýcha nemůže ve své podstatě žít v souladu s Boží nesobeckou láskou, byl Lucifer se svými anděly svržen na zem. I když velký spor stále probíhá na úrovni vesmírné i osobní, nemusíme být zoufalí. „Bůh je láska“ a „jeho milosrdenství je věčné“ (1 J 4,16; Ž 107,1). Jeho láska porazila nepřítel za nás.

OČ JDE V KONFLIKTU MEZI BOHEM A SATANEM?



Základní verš

*„Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky.“
(J 14, 10)*



Týden ve zkratce

Velký spor je zápas mezi Bohem a satanem, který má vesmírný dosah. Oč v tomto sporu jde?

Aby byl Bůh Bohem. I když nám Bible systematicky nevysvětluje, o co se v tomto sporu jedná, když se na biblické zprávy podíváme z nadhledu, zjistíme, že předmětem sporu je Boží charakter a Boží zákon, který je v podstatě vyjádřením jeho charakteru.

Při studiu tohoto úkolu si musíme uvědomit, že Bůh je nekonečný – my jsme omezení; on je všemohoucí – my jsme slabí a nepatrní. Bůh je svatý, my jsme hříšníci. My, smrtelníci, se však snažíme poodhalit božské tajemství. Zujme si tedy symbolicky obuv jako Mojžíš, když se mu zjevil Bůh v hořícím keři (Ex 3,5.6).

„Ten, jenž vládne na nebesích, je tím, který od počátku vidí konec, tím, jemuž tajemství minulosti a budoucnosti jsou stejně zjevná a který přes hoře, tmu a zkázu, kterou přináší hřích, spatřuje naplnění svých vlastních úmyslů lásky a požehnání.“
(PP 19)

BOŽÍ ZÁKON

„Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají přikázání Boží a drží se svědectví Ježíšova.“ (Zj 12,17)

Když satan bojuje proti Božímu lidu, protože věrně zachovává jeho zákon, pak to znamená, že jedním ze sporných bodů v konfliktu mezi Bohem a satanem je právě Boží zákon.

Písmo říká, že „každý, kdo se dopouští hříchu, jedná i proti zákonu Božímu, neboť hřích je porušení zákona“ (1 J 3,4). Hřích je však více než jen přestoupení zákona. Přečti si Ž 40,9. Tento text ztotožňuje principy Božího zákona s Boží vůlí. Hřích je proto vzpourou proti samotnému Bohu.

Když 1 J 3,8 podává zprávu, že „ďábel od počátku hřeší“, znamená to, že od počátku velkého sporu stál Lucifer v odboji proti Bohu i tím, že zpochybňoval nutnost respektovat jeho zákon.

1. Jaký byl Ježíšův postoj k zákonu? Mt 5,17,18

2. Jak o něm svědčil? J 15,10

3. Co říká Bible o Ježíšově bezhříšnosti? 2 K 5,21

4. Charakter každé vlády vyjadřují její zákony. Zlá vláda má zlé zákony, dobrá má dobré zákony. Co tedy znamená, když řekneme, že Boží zákon je „projevem Božího charakteru“ (VLB 310)?

BOŽÍ CHARAKTER A AUTORITA

1. Co nás uvedené verše učí o Božím charakteru, jeho moci a autoritě? Jr 31,3; Ř 5,8; 2 Pa 20,6

Výraz použitý v Novém zákoně pro Boží lásku je „agapé“. Představuje lásku v jejím nejvyšším, nejpřesnějším smyslu, bez jakéhokoliv náznaku sobectví. O Boží lásce čteme v celé Bibli. Nejvíce však vyniká na kříži (1 J 4,9.10). Boží zákon, milosrdenství, prozřetelnost i soud jsou vždy v souladu s jeho láskou. Příkaz, který dal Adamovi a Evě v souvislosti se stromem poznání dobrého a zlého (Gn 2,17), pramení z této lásky. Bůh nejenom miluje, on je láska. Tato láska zahrnuje „milosrdenství“, „laskavost“, „shovívavost“ a „dobrotu“.

Jedním z nejnáměšších veršů v Bibli je 1 J 4,8 – „Bůh je láska“. Co to znamená? Kdybychom řekli: „Láska vychází z Boha“ anebo: „Láska je projevem Božího charakteru“, snad bychom to spíše pochopili. Co je však láska? Emoce, princip nebo pocit vyvolaný určitou chemickou reakcí v mozku? Jak tedy pochopit, co znamená, že „Bůh je láska“?

U Jana 8,44 Ježíš říká, že Lucifer byl „od počátku“ vrah a lhář. To znamená, že porušil Boží zákon (Ex 20,13.16), který je vyjádřením jeho vůle. Koho však zabil nebo obelhal předtím, než byl svržen na zem?

Oba, Ježíš i Jan, prohlašují, že motivem vraždy je často hněv a nenávisť (Mt 5,21.22; 1 J 3,11-15). V textu Jan 8,44 Ježíš ukazuje podle všeho na pocity, které Lucifer skrýval ve svém srdci a které ho vedly k tomu, že začal v nebi šířit lži o Božím charakteru. Ve skutečnosti „zabíjel“ Boha.

2. Pochybnosti o Božím zákoně, Božím charakteru a autoritě se nemusí projevit vždy přímo a otevřeně. Nenápadné formy pochybností mohou být mnohem nebezpečnější, protože dotyčný člověk si ani nemusí uvědomovat, co dělá. Může se stát, že se dopustíme stejného hříchu, i když o sobě tvrdíme, že následujeme Krista? Jak se toho uchránit?

Satan chtěl, aby se mu projevovala úcta, která patří jedině Bohu (Iz 14,12-14). Jako by to nestačilo, na zemi se pokusil o to, aby se mu poklonil Bůh Syn! Jako výměnu za tuto poklonu nabídl Ježíši „všechna království světa i jejich slávu“ (Mt 4,8).

Byly však skutečně jeho? Ne, byly „...ukradeným vlastnictvím. Když však byly v jeho ruce, nakládal s nimi tak, aby co nejvíce získal. Pravým vlastníkem byl Kristus. On měl na ně vlastnické právo, protože „všechno povstalo skrze něj“ (J 1,3). Svých práv se nikdy nevzdal. Satan si uvědomoval, že Ježíš přišel bojovat za svá práva. Nyní mu však navrhuje, že se vzdá bez boje – ale klade si podmínky.“ (5BC 314)

1. Proč je Kristus (na rozdíl od satana) tím skutečným vlastníkem světa? Ko 1,16

S myšlenkou, že Kristus je vlastníkem světa, souvisí i poslední z Ježíšových tří pokušení. Jde tu o jeho postavení jako Boha Syna, Stvořitele, což je dalším sporným bodem mezi Bohem a satanem.

Satan napadl výsostné postavení Ježíše Krista. Záviděl Kristu jeho postavení v Boží trojici. Domníval se, že na zemi se mu podaří Krista přinutit, aby se mu poklonil.

Satan si byl vědom toho, že jediný Bůh je hoden úcty, a že Kristus, jako Boží Syn, si zasluhuje úctu všech stvořených bytostí. Kdyby se mu podařilo přinutit Krista, aby se mu poklonil, znamenalo by to, že on sám pochybuje o svém postavení v Trojici. Ježíšovým posláním bylo vrátit Otcí „ukradené vlastnictví“, a to skrze krev prolitou za hřích.

„Satan vslovil pochybnost o tom, že Ježíš je Božím Synem. V okamžitém odmítnutí se mu však dostalo nezvratného důkazu. V trpícím člověku zazářilo božství. Satan už se mu nemohl vzepřít. Zahanbený a plný zloby musel od Spasitele světa odejít. Kristovo vítězství bylo stejně nezvratné jako Adamův pád.“ (TV 79)

2. Jindřich vyrůstal ve sborovém společenství. Jako mladý muž odešel ze sboru, protože tam nebyl spokojen. Na domlouvání příbuzných odpověděl: „Nikdo jiný není mým pánem. Patřím pouze sám sobě.“ Skutečně patříme jen sami sobě? Jak bys mu odpověděl?

BOŽÍ SPRAVEDLNOST A MILOSRDENSTVÍ

1. Co je podle Zj 12,10 a Za 3,1-5 dalším sporným bodem?

2. O satanovi Ježíš říká, že je lhář. Je však také „žalobcem našich bratří“. Jaká jsou některá z jeho obvinění? Může být sama pravda o nás zdrojem našeho odsouzení?

Může být Bůh současně spravedlivý i milosrdný? Anebo se tyto jeho dvě vlastnosti navzájem vylučují? Když je poslušnost Boží vůle rozhodujícím faktorem pro blaho jeho stvořených bytostí, je čestné udělit milost těm, kteří Boží vůli nerespektují? Z takovýchto otázek vycházel Lucifer, když zpochybnil Boží právo nabídnout hříšníkům milost a odpuštění.

I nahodilý pozorovatel si musí všimnout, před jakým dilematem hříchu stojí Bůh. I když člověk zhřešil, miluje ho stejnou láskou jako předtím (Oz 11,8). Jak však může zůstat svatý Bůh čestným sám vůči sobě, když hříšníkům odpustí? Následující ilustrace nám to pomůže pochopit.

Martinu Lutherovi se jednou ve snu zdálo, že stojí před Boží soudnou stolicí. Přistoupil satan a roztáhl dlouhý svitek, na kterém byly pečlivě zaznamenány všechny Lutherovy hříchy. Satan jako žalobce velice vážně promluvil: „Tento člověk nemůže vstoupit do tvého království. Nesčetněkrát porušil zákon. Zaslouhuje si smrt. Nemůže vstoupit do nebe, kde budou žít jen věrní a poslušní.“ Martin Luther požádal satana, aby svitek pustil z rukou. Satan odpověděl: „Ne, nepustím.“ Luther ho znovu poprosil, aby to udělal, ale satan opět odmítl. Nakonec Luther zvolal: „Ve jménu Ježíše Krista, otevři ruku!“ Satan poslechl a bylo slyšet hlas, který řekl: „Krev Ježíše Krista očišťuje Martina Luthera od všech jeho hříchů.“

V tom je ukryto tajemství kříže; tajemství toho, jak může být Bůh spravedlivý a současně milosrdný. Kříž dokazuje Boží spravedlivé rozhořčení nad hříchem. To je Boží spravedlnost. Trest však nesl Ježíš, ne my, kteří jsme si ho zasloužili. A to je Boží milosrdenství. Jedině prostřednictvím kříže může být Bůh spravedlivý i milosrdný.

3. Představ si, že jsi jedním z vojáků, kteří přibíjejí Ježíšovy ruce a nohy ke kříži. I když jsme při tom nebyli, ve skutečnosti jsme za jeho smrt stejně vinní. Proč?

BOŽÍ VÝSADY

1. Protože Bůh je tím, kým je, má práva, na která si jeho stvoření nemůže činit nárok. Která to jsou? Jaké záměry měl Lucifer?

| Text | Boží výsada | Luciferovy záměry |
|-------------|-------------|-------------------|
| Dt 10,12.13 | | |
| Mt 7,21 | | |
| Zj 14,7 | | |

Když pochopíme, co Bůh pro nás vykonal, a přijmeme to, když to pomocí Ducha svatého aplikujeme do života, můžeme prohlásit, že se „bojíme“ Boha. „Bát se“ Boha znamená přicházet k němu s úctou a s bázní, být mu stoprocentně věrný a úplně podřízen jeho vůli (Dt 4,10).

Vzdávat Bohu slávu znamená chválit ho a prokazovat mu čest. (Viz Ž 115,1; Iz 42,12; 2Pt 3,18; Ju 25.)

„Jediným předmětem naší úcty má být Stvořitel vesmíru. Člověk ani anděl jí nejsou hodni. Naše úcta patří výhradně Bohu. Stvořitelská moc, v porovnání s falešnými božstvy, je jedním z rozlišujících znaků pravého Boha (Jr 10,11.12). Výzva uctívat Boha jako Stvořitele byla zvláště aktuální v době hlásání poselství prvního anděla, protože tehdy se rychle šířila evoluční teorie. Naznačuje také, že byla dána jako znamení Božího stvořitelského díla – soboty Páně... Když se sobota bude světit tak, jak to měl Bůh v úmyslu, bude sloužit jako mocná ochrana před nevěrou a evolucí.“ (7BC 828)

2. Proč Bůh žádá, abychom ho uctívali? Potřebuje naši úctu? Děláme to snad pro své dobro? Když ano, do jaké míry je to naše přednost? Jaký z toho máme užitek?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Co je podle Zj 12,17 a 19,10 dalším bodem velkého sporu?

„Slovo „*proroctví*“ představuje jakékoliv inspirované poselství oznámené Bohem prostřednictvím proroků (Mt 11,9). Proroctvím může být předpověď budoucích událostí, ale většinou to tak není. Výraz „*duch proroctví*“ představuje konkrétní „*projev Ducha*“ formou mimořádného daru Ducha svatého, který inspiruje příjemce a uschopňuje ho hovořit s autoritou jako Boží posel vedený Duchem svatým. (1 K 12,7-10; 2 Pt 1,21) Kontext tohoto výrazu ve Zj 19,10 – PBK definuje „*svědectví Ježíšovo*“ a „*ducha proroctví*“ v tomto smyslu. Vzhledem k tomu, že „*ostatek*“ ze Zj 12,17 se vztahuje na církve po skončení 1260 prorockých dní (Zj 12,6.14), tedy po roce 1798... je text Zj 12,17 nepochybně předpovědí zvláštního projevu „*ducha*“ anebo „*daru*“ proroctví v církvi v těchto dnech. Adventisté s. d. věří, že služba Ellen G. Whiteové splňuje jedinečným způsobem podmínky ze Zj 12,17.“ (7BC 876)

Jako doplněk ke studiu tohoto tématu si můžeš přečíst v knize Vítězství lásky Boží kapitoly „Zákon Boží je neměnný“ (VLB 310-321), v knize Touha věků kapitoly „Zápas v poušti“ a „Další zkouška vítězství“ (TV 68-79) a v knize Patriarchové a proroci kapitoly „Satan nepřítelem zákona“ (PP 241-250).



Diskusní otázky

1. Jakou úlohu sehrává Boží zákon ve velkém sporu? Proč Bůh nepřizpůsobil svůj zákon padlému lidstvu? Kdyby ho změnil, neznamenalo by to, že v něm byly určité nedostatky?
2. Cožpak Bůh, když stvořil Lucifera, nevěděl, že se může vzbouřit? Vždyť věděl, že Adam a Eva zhrěší, že ano? Proč je tedy Bůh stvořil? Klíčem k pochopení je to, že Bůh dal svým stvořeným bytostem svobodnou vůli. Když chtěl, aby ho milovali, musel je stvořit svobodné, protože jen svobodná bytost může milovat. A přece tato svoboda přinesla tolik bolesti a utrpení. Stálo to vůbec za to? Jak nám událost na kříži, kdy Bůh sám v osobě Ježíše Krista trpěl více než kterékoliv jeho stvoření, pomáhá odpovědět na některé otázky vyplývající z velkého sporu?



Shrnutí

Na počátku velkého sporu byl zpochybněn Boží zákon, Boží charakter a autorita, jeho spravedlnost a milosrdenství, jeho výsostná práva i postavení jeho Syna Ježíše. Satan začal šířit tyto pochybnosti už v době, kdy byl andělem světla v nebi, a dělá to dodnes. Bohu patří chvála za jeho lásku a milosrdenství – dvě nezníčitelné zbraně v boji proti hříchu.

SOUPEŘI



Základní verš

„Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ (J 8,12)



Týden ve zkratce

Kdo jsou hlavní soupeři ve velkém sporu? Jaké zbraně používají? Jsou tyto prostředky účinné?

Pán světla a kníže tmy. Nový zákon představuje soupeře ve velkém sporu různými obrazy. Chce nám tím pomoci k lepšímu pochopení podstaty boje. Každý, kdo chce poznat pravdu, uvidí jasný kontrast. Na jedné straně je Immanuel – Bůh s námi, a na straně druhé nenasytný lev, působící mezi námi; Pán světla a kníže tmy; Bůh pravdy a otec lži; Kristus a antikrist; dobrý Pastýř a vlk.

Mezi těmito soupeři neexistuje žádný kompromis. Rozpor mezi nimi je příliš veliký a protichůdný, než aby mohlo nastat příměří. Podmíněná kapitulace některé strany nebo usmíření stran dohodou, jak se to často stává mezi bojujícími národy, není možná. V tomto případě je na jedné straně dokonalé dobro, a na druhé úplné zlo. Je to zápas, ve kterém může zvítězit pouze jedna strana. Žádné jiné řešení není. Neexistuje možnost spolupráce. Když tento boj skončí, vítězství vítězné strany bude úplné a nepodmíněné. I když nikdo nemůže popřít, že Ježíš se stal vítězem už před dvěma tisíci roky, radovat se z ovoce těžce vybojovaného zápasu, do kterého jsme všichni vtaženi, bude až při konečném vítězství.

BŮH S NÁMI A „ŘVOUCÍ LEV“

Když byl satan svržen z nebe, rozhodl se stát „svůdcem celého světa“ (Zj 12,9). Pádem Adama a Evy proměnil tento svět v bojiště mezi dvěma nepřátelskými stranami.

Satan často předstírá, že je naším spojencem. Tak to bylo i v případě Evy. „To, že nejednou vypadá jako anděl světla a vytváří přátelské ovzduší, představuje mimořádné pokušení, kterému je těžké odolat, zvláště nezkušeným.“ (4T 207) Ať však používá jakkoliv jemné a nenápadné metody, zůstává naším „protivníkem“, číhajícím „jako lev řvoucí“, který „hledá, koho by pohltil“ (1 Pt 5,8).

1. Jaké podvody, které satan používá, aby si nás získal, znáš ze svého studia Bible? Může se stát, že budeme na jeho straně, aniž bychom si to uvědomovali?

Petr ze své vlastní zkušenosti představuje nepřítele jako slídícího lva, který číhá na svoji kořist. Při poslední večeři Ježíš upozornil Petra na to, že satan je mu v patách (L 22,31). A skutečně, ještě tentýž večer Petr zapírá svého Pána – ne jednou, ale třikrát (v. 34.54-62). Ježíš ho však nenechal bez naděje. Vzápětí po upozornění mu říká: „Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala; a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím.“ (v. 32)

2. Ježíš mohl dát Petrovi naději, protože Bůh ve své nekonečné moudrosti připravil plán, aby nás vykoupil. Kdy byl tento plán připraven a co obsahoval? 1 Pt 1,20

Satan si činil nárok na tento svět. Bůh nám však poslal svého Syna, který se narodil jako dítě. Byl to „Immanuel“, „Bůh s námi“. Vzal na sebe naši lidskou přirozenost a v ní satana rozdrtil.

3. Kdo z nás nepadl jako Petr? Proč Ježíš Petra nezavrhli? Můžeme mít naději, že nezavrhnou ani nás?

PÁN SVĚTLA A KNÍŽE TMY

J 8,12

Na počátku stvoření Kristus – Stvořitel – řekl: „Buď světlo!“ (Gn 1,3). Tak zahnal tmu, která přikrývala zemi. Tentýž Kristus nyní prohlašuje, že je světlem světa, světlem, které přišlo rozptýlit morální a duchovní temnotu, která v důsledku hříchu zahálila celý svět.

1. Co nám Ježíš jako světlo umožňuje?

2 K 4,6 _____

1 J 1,7 _____

Ž 119,105 _____

Ž 27,1 _____

Někdo řekl, že všechna tma světa nemůže zastřít světlo jediné svíčky. Platí to i pro nás. Nezáleží na tom, jak „temná“ se nám zdá naše situace. Ježíš – Světlo – je zde, aby nás z této tmy vysvobodil, pokud jsme ovšem ochotní jít za ním.

Bůh Otec a Kristus jako světlo mají v sobě něco absolutního. Protože Otec a Kristus jsou světlem, nemůže v nich být žádná tma (1 J 1,5). Jako je světlo protikladem tmy, tak i Kristus je od přirozenosti protikladem satana, knížete tmy. Jako přítomnost světla zahání tmu, tak i Kristova přítomnost je zárukou satanovy porážky.

2. Vědci uvažují o tom, že ve vesmíru existují černé díry s takovou hustotou hmoty, že jejich gravitace nedovoluje, aby z nich něco uniklo ven, dokonce ani světlo. Mohly by takové černé díry existovat i v duchovní oblasti? Když ne, proč?

BŮH PRAVDY A OTEC LŽI

J 14,6

Jan 14,6 není lehkomyšlný či sobecký výrok, ale vážné a hluboké vyjádření. Ježíš přišel nejen zjevit pravdu o Bohu Otci, satanovi, hříchu a vykoupení, ale on sám tou pravdou skutečně je. Protože je ztělesněním pravdy, je také jedinou cestou k Otci a jediným zdrojem věčného života.

Pravda spočívá v tom, kdo je Bůh, co dělá a jaký má vztah ke stvořeným bytostem. Mnozí přemýšlejí o tom, co je pravda. I když měl Pilát ztělesněnou pravdu před sebou, ptal se: „Co je pravda?“ (J 18,38). Na tuto otázku existují různé odpovědi. Úplnou a definitivní odpověď má však Stvořitel. Ježíš říká o sobě, že je pravda (14,6); pravda, která se oblékla do lidských šatů. Poznat ho znamená poznat Otce a mít věčný život (J 14,9; 17,3).

Velmi často máme sklon myslet si, že pravda je určitý logický výrok, výpověď, jako například: když $A=B$ a $B=C$, pak $A=C$. Ale Ježíš svým prohlášením, že je pravda, dává pojmu pravda úplně jiný význam. Jak rozumíme tomu, že pravda je osoba? Může nám pomoci ke správné odpovědi to, že Ježíš je Stvořitelem všeho tvorstva (Ko 1,16)?

1. Ježíš je pravdou, satan je „otcem lži“ (J 8,44). Satan lhal v nebi, v Edenu i na poušti. V následujících verších se setkáváme nejen se zjevnou lží, ale hlavně s velmi jemnými a nepostřehnutelnými formami této lži. Které to jsou?

Eden (Gn 3,1) _____

Buď – nebo (Jb 1,10.11) _____

Poušť (Mt 4,5.6) _____

2. Ježíš je pravda, satan je otec lži. Protiklad je viditelný. V našem vlastním životě se nám však tato dělící čára nemusí jevit tak jasná, a to zvláště tehdy, když se ocitneme v situaci, kdy pokušení lhát (třeba pro větší dobro) je velmi lákavé. Může být klam ospravedlnitelný?

KRISTUS A ANTIKRIST

V minulém týdnu jsme si ukázali, že Kristovo postavení v nebesích bylo jedním ze sporných bodů ve velkém konfliktu mezi Bohem a satanem. Satan nechtěl uznat, že Kristus je roven Otcí. Byl proto svržen na zem, kde bojuje ještě větší silou. Ať již sám nebo prostřednictvím svých zmocněnců, usiluje získat postavení, které patří jedině Kristu. Používá k tomu různé způsoby (Iz 14,13.14; Ez 28,2.6; 2 Te 2,3.4).

1 J 2,18-23 píše o antikristu v jednotném i množném čísle. Jednotné číslo ukazuje na satana, antikrista, který jako první odporoval Kristu již od počátku.

Satan působí proti Kristu a jeho poslání v dějinách spásy prostřednictvím určitých lidských systémů a zřízení. I když antikrista vzpomíná již Jan, projevil se zvláště v církvi, která o sobě tvrdí, že má právo a moc, které patří jedině Bohu anebo Kristu.

1. Antikrist neznamená jen „proti Kristovi“, ale i „na místě Krista“. Jak nám tato definice pomáhá určit antikrista?

2. Kristus se jednou otázel svých učedníků, za koho ho pokládají. Jak odpověděl Petr? Mt 16,13-17

Ježíš Kristus je věčným Slovem, druhou božskou osobou, současně existující, věčnou a rovnou Bohu Otcí. Ježíš nebyl stvořen. Existuje s Otcem od věčnosti. Je Stvořitelem, který stvořil všechno, každou živou bytost, včetně Lucifera. Mezi Kristem a satanem je v jistém smyslu takový rozdíl, jaký je mezi konečným a nekonečným. Podobně jako Petr, i satan si je vědom Kristova postavení; ale na rozdíl od Petra si ho chce přisvojit za každou cenu.

3. V Matoušově evangeliu 6,24 je zaznamenáno, že Ježíš řekl: „Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět a druhého milovat, k jednomu se přidá a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku.“ Uvažuj o svém životě, svých prioritách, o tom, čemu věnuješ svůj čas a čestně si zodpověz otázku, kterému z těchto dvou pánů sloužíš.

PASTÝŘ A VLK

- 1. Kdo je dobrý pastýř? Koho představuje ten, kdo je najat za mzdu? Kdo je vlk? Jaký je vztah mezi vlkem a tím, kdo je najat za mzdu? Popiš blíže vztah mezi pastýřem a ovce. J 10,11-15**

Často se stává, že najatému člověku jde jen o výdělek. Dobrý pastýř však nepracuje pro odměnu. Stará se o ovce a miluje je. Stejně tak i Ježíši nejde o vlastní prospěch. Miluje nás tak, že byl ochoten zemřít za naše hříchy. Byla to jeho láska k nám, která ho dovedla k tomu, že nesl kříž. Zemřel, protože chtěl zemřít a vydobýt vítězství, aby už nad hříšníkem nevládl hřích.

- 2. I když jsme ovce, které jsou bez ochrany Pastýře úplně ztraceny, co můžeme udělat, abychom mu jeho práci usnadnili? A jak naopak Pastýři jeho práci ztěžujeme?**

DOPORUČENÉ STUDIUM

V tomto týdnu jsme se zamýšleli nad pěti protikladnými přirovnáními, které zobrazují úlohu a působení hlavních soupeřů ve velkém sporu. Uvedené dvojice veršů představují další tři obrazy: Sk 3,15 a J 8,44; 1 Tm 2,5 a Zj 12,10; Iz 9,6 a J 14,30. Přečti si je a uvažuj, co nám chtějí povědět o úloze Krista a satana v boji mezi dobrem a zlem.

„Kristus je „kníže pokoje“ (Iz 9,6) a jeho posláním je obnovit na zemi a v nebi pokoj, který byl narušen hříchem. »Když jsme byli ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista.« (Ř 5,1) Kdo se rozhodne odporovat hříchu a otevře své srdce lásce Kristově, získá tento nebeský pokoj.

Není možné získat pokoj jiným způsobem. Kristova milost, kterou srdce přijme, odstraňuje nepřátelství, urovnává spory a naplňuje člověka láskou. Kdo má pokoj s Bohem a se svými bližními, nemůže propadnout zoufalství. V jeho srdci se neusídí závist, nebude v něm místa pro podezírání, nemůže se v něm usadit nenávisť. Člověk, který žije v souladu s Bohem, získává nebeský pokoj a šíří ve svém okolí požehnaný vliv. Vliv pokoje spočine jako rosa na lidských srdcích, která jsou unavená a sklíčená zápasy a napětím světa.“ (MB 27,28)

V knize Proroci a králové si přečti kapitulu „Jozue a anděl“ (PK 383-389).



Diskusní otázky

- 1. Kristus je přítelem hříšníků. I satan se jím snaží být. V čem se však tato dvě přátelství liší?**
- 2. Nemusíme být kazateli, staršími sboru nebo diakony. Nemusíme oficiálně zastávat ve sboru žádnou funkci. A přece je naší zodpovědností starat se o ostatní členy sboru. Když v této zodpovědnosti selžeme, nejsme stejní jako ten, kdo je najat za mzdu z podobenství o dobrém pastýři? Jak můžeme projevit svoji starostlivou péči o jiné?**



Shrnutí

Oba hlavní soupeři ve velkém sporu, Kristus i satan, využívají v zápase určitou strategii a zbraně. Satanovy snahy přinutit k poslušnosti, šířit strach a lži o Božím charakteru jsou v příkrém rozporu s tím, co jsme se učili o důvěře ve vedení Duchem svatým, Božím slovem a jeho láskou k nám. Když stojíme pod křížem, oblečení do pancíře Kristovy spravedlnosti, oslavujeme a těšíme se z jeho vítězství, které je zároveň i naším vítězstvím.

BOJ NA ZEMI



Základní verš

„Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi sítě tvé a sítě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.“ (Gn 3,15)



Týden ve zkratce

Když byl satan vypuzen z nebe, dějiště velkého sporu se přesunulo na zemi. Jakou taktiku satan použil, aby ovládl lidské pokolení? Jakým způsobem ji využívá dnes? Jaké prostředky použil Bůh při protiútoky?

Lež a vysvobození. Gn 1. a 2. kapitola je obrazem toho, jaký záměr měl Bůh s člověkem. Ale tak jako nůžky mohou změnit kus látky na neforemné cáry, tak i události třetí kapitoly narušují idylický obraz předešlých kapitol. Pokoj, harmonii a nesobeckost vystřídal hněv, žárlivost, pýcha, neposlušnost, hanba a pocit viny. Nic podobného předtím neexistovalo v myšlenkách, slovech ani činech. „Boží stvoření člověka jako osobnosti je pramenem dobra v nás; nyní však musíme čelit i zlu.“ (Lawrence O. Richards)

Od onoho okamžiku zápasí síly dobra a zla o srdce každého člověka. Adam a Eva, Kain a Ábel, Noe a potopa, stavba babylónské věže – to všechno zobrazuje začátek tohoto zápasu a odhaluje nejen jeho hlavní body sporu, ale i síly, které ho vyvolaly. Při studiu tohoto úkolu uvažuj o tom, jak působí síly dobra a zla ve tvém životě.

ADAM A EVA

Celé tvorstvo se řídí Božími zákony. Také Adam s Evou jim byli podřízeni, když je Bůh postavil do zahrady Eden. Poslušnost je Stvořitelovým prvním příkazem a prvou výsadou stvoření. Obojí se rodí z lásky.

1. Co Bůh požadoval od našich prvních rodičů? Co bylo podstatou tohoto příkazu? Gn 2,16.17

„Když Bůh chtěl, aby byl člověk k jeho obrazu, byl tento strom nezbytný! Pro existenci robotů neexistuje žádná morální dimenze. Robot reaguje jen na program zadaný jeho tvůrcem. Robot si nemůže někoho vážit, nedokáže se rozhodovat mezi dobrem a zlem nebo mezi něčím dobrým a ještě lepším. Aby člověk byl skutečně podoben Bohu, musí mít svobodu činit morální rozhodnutí a příležitost rozhodovat se. Takováto svoboda však s sebou přináší velká rizika.“ (Lawrence O. Richards)

2. Skotský ateista J. L. Mackie jednou prohlásil, že všemohoucí Bůh měl stvořit takové svobodné bytosti, které by mohly činit jen dobrá rozhodnutí. Takováto svoboda by nepřipouštěla možnost vytvářet zlo. „Když Bůh stvořil člověka,“ napsal, „který někdy dá přednost dobru a jindy zlu, proč nestvořil takového člověka, který by se vždy svobodně rozhodl pro dobro?“ Co je na jeho tvrzení nesprávné? Byli by Adam a Eva skutečně svobodní, kdyby mohli dělat jen správná rozhodnutí?

Adam s Evou neobstáli v duchovní a morální zkoušce. Bůh dokázal svoji nesobecnou lásku k nim tím, že je stvořil ke své podobě a svěřil jim vládu nad ostatním stvořením. Podlehli však prvnímu a největšímu pokušení – touze být sami sobě bohem. Svoji vůli postavili proti Boží vůli, čímž narušili svůj vztah k němu a připojili se k vůdci všech vzbouřenců.

3. Zkouška, kterou měli projít Adam s Evou, byla zkouškou věrnosti Bohu a správného rozhodování. Buď budou poslouchat svrchovaného Pána, nebo uchvátitele (samozvance). Buď se zřeknou sebe, nebo se budou pokládat za boha. Nestává se i nám, že každý den, někdy i v drobných maličkostech, stojíme před stejným rozhodnutím?

PRVNÍ LEŽ

1. Jaké metody použil satan, aby svedl Evu?

Gn 3,4,5 _____

Gn 3,6 _____

I když nás satan svádí různými způsoby, cíl je stále tentýž. Jde mu o to, aby do naší mysli zasel zrno nedůvěry vůči Bohu, následkem čehož přestaneme Boha poslouchat. Když promluvil k Evě, použil trojnásobnou lež: 1. nepropadnete smrti; 2. otevřou se vám oči; 3. budete jako Bůh.

2. Jak Bůh reagoval na pád Adama a Evy? Gn 3,15

„Tento verš ukazuje na odvěký zápas mezi „semenem“ satana – jeho následovníky (J 8,44; Sk 13,10; 1 J 3,10) – a semenem ženy. Pán Ježíš Kristus je tu nazván výborným „semenem“ (Zj 12,1-5; srov. Ga 3,16.19 – PBK). Byl to on, kdo přišel, „aby zmařil činy ďáblovy“ (Žd 2,14; 1J 3,8).

Toto prohlášení je zhuštěný záznam o velkém sporu mezi Kristem a satanem. Je to boj, který začal v nebi (Zj 12,7-9), pokračoval na zemi, kde byl satan opět poražen (Žd 2,14), a který skončí definitivním zničením satana na konci tisíciletí (Zj 20,10).“ (1BC 233)

Nepřátelství, které Bůh dal mezi símě ženy a símě hada, můžeme také považovat za cestu, kterou se hříšné lidstvo může vrátit ke Kristu. Není to nic jiného než Boží milost, působení Ducha svatého v našich srdcích. Když si přečteme Ježíšův rozhovor s Nikodémem, poznáme, jak pracuje Duch svatý (J 3,5-8). Protože nás chce usvědčit z hříchu a přivést ke kříži, spolupracuje s naším svědomím (Ř 9,1). Učí nás nenávidět hřích a milovat spravedlnost (Am 5,14.15; Žd 1,9).

KAIN A ÁBEL

Satan použil Kaina, aby (1) zavedl falešný systém bohoslužby a (2) infikoval lidi závisť. Obojí je přestoupením zákona lásky. V prvním případě jde o porušení prvního přikázání, v druhém případě jsou narušeny vztahy mezi přáteli (Ex 20,3-11; 20,12-17; Mt 22,37-40).

Falešný systém bohoslužby. „Po jisté době přinesl Kain Hospodinu obětní dar z plodin země. Také Ábel přinesl oběť ze svých prvorozených ovcí a z jejich tuku. I shlédl Hospodin na Ábela a na jeho obětní dar, na Kaina však a na jeho obětní dar neshlédl. Proto Kain vzplanul velkým hněvem a zesinal v tváři.“ (Gn 4,3-5)

1. Co symbolizovala Kainova oběť? Proč byla Ábelova oběť Bohu příjemná? Žd 11,4

„Kain a Ábel jsou představiteli dvou tříd, jež budou na světě existovat až do konce času. Jedna třída přináší určené oběti, druhá si troufá spoléhat na své vlastní zásluhy...

Počet vyznavačů, kteří následují příkladu Kainova, zahrnuje podstatně větší část světa; téměř každé falešné náboženství je totiž založeno na těžké zásadě: že člověk ve svém úsilí o spásu může spoléhat sám na sebe... Lidstvo nemá síly, aby se samo obrodilo. Nesměřuje vzhůru, k božskému, nýbrž dolů, k satanskému. Kristus je naší jedinou nadějí.“ (PP 44,45)

Závist mezi lidmi. „I promluvil Kain ke svému bratru Ábelovi... Když byli na poli, povstal Kain proti svému bratru Ábelovi a zabil jej.“ (Gn 4,8)

Kain nemiloval ani Boha ani svého bratra. Kde není láska, tam se vznáší hřích. A satan se z toho raduje. Kain je příkladem toho, jak nedostatek lásky ničí život. Kristus je dokonalým příkladem toho, jak láska život zachraňuje. „Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní.“ (Ř 5,8)

2. Vžij se do pocitů Kaina, který přinesl Bohu oběť z těžké práce svých mozolů, zatímco jeho bratr jen zabil zvíře. Ábelovu oběť Bůh přijímá, jeho ne. V čem spočívala podstata Kainova problému? Co nechápal? Jaké poučení z toho vyplývá pro nás, když jsme někdy v pokušení prožívat stejné pocity jako Kain?

NOE A POTOPA

Představte si, že v časovém úseku od Gn 3. do 6. kapitoly se satanovi podařilo vybudovat si ve velkém sporu takové zázemí, že Hospodin „litoval, že na zemi učinil člověka, a trápil se ve svém srdci. Řekl: »Člověka, kterého jsem stvořil, smetu z povrchu země, člověka i zvířata, plazy i nebeské ptactvo, neboť lituji, že jsem je učinil.« Ale Noe našel u Hospodina milost.“ (Gn 6,6-8)

1. Co to znamená, že se Hospodin trápil ve svém srdci? Byly to pocity? (Viz Ex 32,11; 34,7; Dt 4,31; 1 J 4,7.) Můžeme tomu jako padlé bytosti plně rozumět?

Potopa nás chce upozornit, že: (1) Bůh pamatuje na spravedlnost, (2) v celém jeho vesmíru vládne mravnost a (3) Bůh potrestá hříšníky, kteří nečiní pokání. Protože však hříšníky miluje, dal jim 120 roků, aby se mohli rozhodnout, na které straně ve velkém sporu budou stát. 120 roků mohli sledovat, jak jim před očima roste koráb. Byl symbolem záchrany. Bůh toužil, aby tuto nabídku přijali.

2. Potopa byla Božím soudem nad hříchem. Láska, nejen spravedlnost, požadovala, aby země byla očištěna od zla. Do jaké míry zrcadlí Boží soudy jeho milost?

Přestože jsou Boží soudy určeny k tomu, aby zničily hřích (2 Pt 3,5-7), jeho milost a láska usiluje o záchranu hříšníka, pokud je to jen možné. Boží láska je bezmezná, jeho spravedlnost jistá. Na důkaz své lásky uzavřel Bůh s Noem po skončení potopy smlouvu (Gn 9,8-17). Ve svém milosrdenství shlédl na malou hrstku lidí, kteří vyšli z korábu, a slíbil, že už nikdy nezničí celou zemi potopou. Na znamení této smlouvy dal duhu. Noe nebyl, a ani nemohl být autorem této smlouvy, ani tvůrcem duhy. Díky tomuto Božímu zaslíbení můžeme mít jistotu, že jeho dobrota nikdy nekončí.

3. Představ si, že žiješ v době Noeho. Před tebou stojí muž, který tvrdí, že bude pršet a přijde silná bouře. Neumíš si to však ani představit, protože ses s tím ještě nikdy nesetkal. Nedivme se, že mnozí nechtěli vstoupit do korábu. Co činí satan dnes, abychom začali pochybovat o tom, co jsme ještě neviděli, a aby zabránil lidem „vstoupit do korábu“?

BABYLÓNSKÁ VĚŽ

- 1. Proč se potomci Noeho rozhodli postavit si věž, která měla dosahovat až do nebe? Gn 11,4**
- 2. Jaké pohnutky je k tomu vedly? Porovnej je s pohnutkami Lucifera, když byl ještě v nebi. Iz 14,12-14; Ez 28,17**

Babylónská věž symbolizovala nedůvěru vůči Božímu zaslíbení. Smlouva s Noem měla být pro jeho potomky dostatečným ujištěním o tom, že potopa už nikdy nezničí zemi (Gn 9,11). Oni však přesto Bohu nevěřili a usilovali se zachránit svými vlastními skutky.

Lidé „nevěřili, že Bůh nepošle opět potopu na zemi. Mnozí z nich popírali jsoucnost Boha a potopu připisovali účinku přirozených příčin... Domnívali se, že postaví-li věž tak vysokou, že značně přesáhne výši, kam dostoupily vody při potopě, uchrání se všeho možného ohrožení... Celý podnik měl ještě více zvýšit pýchu svých stavitelů a odvést myšlenky budoucích pokolení od Boha a svést je k modloslužebnictví.“ (PP 79,80)

Věž byla také symbolem neposlušnosti Boha. Při stvoření i po potopě Bůh přikázal, aby lidé naplnili celou zemi. Stavitelé babylónské věže se však stali sami sobě bohy. Chtěli zdokonalit své nedokonalé lidské myšlení. Bůh, aby splnil svůj záměr, musel opět zasáhnout. Když Bůh zmátl řeč stavitelů, satan utrpěl další porážku.

„Babylónská věž byla velkým úspěchem lidstva, divem světa. Byla však lidským monumentem, ne Božím. I my si můžeme stavět pomníky – luxusním oděvem, velkým domem, přepychovým autem, vysokým postavením... – abychom upoutali pozornost ostatních na naše úspěchy. Tyto věci nemusí být samy o sobě zlé, ale když je použijeme k tomu, aby určovaly naši identitu a hodnotu, dáváme jim v životě místo, které patří Bohu. Můžeme se zdokonalovat v mnohých oblastech, ale nesmíme si myslet, že jsme nahradili Boha.“ (Life Application Study Bible 25)

- 3. Jaké věže si staviš ve svém životě?**

DOPORUČENÉ STUDIUM

V 2 Pt 3. kapitole si přečti, jak Petr shrnul a aplikoval poselství potopy. Do jaké míry platí tato aplikace v našem případě?

„»Proto se zjevil Syn Boží, aby zmařil činy ďáblovy.« Kristus se zapojil do boje i ve dnech Noeho. Byl to jeho hlas, který promlouval k obyvatelům starého světa a vysílal k nim poselství výstrahy, napomenutí, ale i pozvání. Poskytl jim čas – 120 roků, kdy mohli činit pokání. Protože se však rozhodli pro satanovy klamy, zahynuli ve vodách potopy.“ (1BC 1088,1089)

Pro doplnění si můžeš přečíst v knize Patriarchové a proroci tyto kapitoly: „Pokusení a pád“, „Plán vykoupení“, „Zkoušení Kaina a Ábela“, „Potopa“, „Po potopě“, „Babylónská věž“ (PP 27-48; 57-72; 78-82).



Diskusní otázky

- 1. Někteří učenci považují příběhy o pádu člověka a o potopě za mýty. Proč tvrdíme, že jsou to skutečné historické události? O čem svědčí novozákonní zmínky o těchto událostech?**
- 2. Jaký vliv by měl zanechat příběh o potopě v našich životech 1 Pt 3,4-7?**
- 3. Diskutujte o mylných naukách, které vznikly jako důsledek satanovy trojnásobné lži. Satanovou metodou je také spojování pravdy se lží. Do jaké míry byla jeho první lež „pravdivá“?**



Shrnutí

Pádem Adama a Evy se tento svět stal centrem velkého sporu mezi Kristem a satanem. Příběhy Kaina, Ábela, Noeho i babylónské věže ukazují, jak dobro a zlo zápasí o srdce i mysl člověka. Jako zbraň satan používá lži o Bohu, naši touhu po vyvýšení sebe, nesprávný systém bohoslužby a závist mezi lidmi. Avšak Gn 3,15 nás ujišťuje, že Boží zbraň – jeho milost, která prostřednictvím Ducha svatého přetváří a formuje lidská srdce – nakonec zvítězí.

VÍTĚZOVÉ A PORAŽENÍ



Základní verš

„Jak dlouho budete poskakovat na obě strany? Je-li Hospodin Bohem, následujte ho; jestliže Baal, jděte za ním!“ (1 Kr 18,21)



Týden ve zkratce

Velký spor probíhá částečně i prostřednictvím lidských nástrojů. Jak probíhá tento boj v našich životech?

Výzva velkého sporu. Satan se snaží přinutit každého člověka, a zvláště ty, kteří tvrdí, že jsou Božími služebníky, aby zapřeli svého Stvořitele a jeho přikázání pokládali za tvrdá a svévolná. V tomto sporu zaznívá výzva: Komu budeš sloužit ty? Tento týden si přiblížíme život Josefa, Mojžíše, Samsona, Davida a Elijáše a podíváme se, jak se rozhodli odpovědět na tuto výzvu.

„Celý vesmír s nevyslovným zájmem sleduje závěrečné výjevy velkého sporu mezi dobrem a zlem. Lid Boží se blíží k hranicím věčného světa; co může být pro něj důležitější, než zůstat věrný Bohu nebeskému? Ve všech dobách měl Bůh mravní hrdiny a má je i nyní, takové, kteří jako Josef, Eliáš a Daniel se nestydí přihlásit se k lidu Božímu. Zvláštní pozhénnání Boží provází práci těchto činorodých mužů, mužů, kteří se nedají svést od přímé cesty povinnosti, ale kteří s božskou rozhodností kládou otázku: „Kdo je Hospodinův?“ (Gn 32,26).“ (PK 97)

JOSEF

„Jak bych se tedy mohl dopustit takové špatnosti a prohřešit se proti Bohu!“ (Gn 39,9)

1. Jak mohl Josef vědět, že mít milostný poměr se ženou svého pána by bylo „hříchem proti Bohu“, když Desatero bylo Izraelcům dáno teprve o několik století později?

2. Napiš několik výmluv, kterými mohl Josef rozumně zdůvodnit svůj hřích, kdyby se pro něj rozhodl.

Jistý obchodník přišel jednoho dne za svým duchovním a vyznal mu, že se zapletl do nezákonného milostného poměru. „Nemohu si pomoci,“ vysvětloval. „Možná, že nechápete, jakému vnějšímu tlaku jsem vystaven, jak to na mne doléhá.“

Duchovní mu odpověděl: „Nemůžeš si pomoci? Vnější tlak? A co se stalo s tvými morálními zábranami?“

I na Josefa doléhal vnější tlak! Každodenní naléhání přitažlivé ženy. Slibný milostný vztah. Sexuální zážitek. Pravděpodobnost utajení. Společenské respektování sexuální volnosti. Příležitost dosáhnout vyššího společenského postavení. A co především – satanovo neustálé našeptávání, že to nic není. Ale Josefovy vnitřní zábrany mu nedovolily zradit Boha.

3. Z Josefova příběhu však můžeme zjistit, proč se choval tak, jak se choval. Co mu pomohlo správně se rozhodnout? Gn 39,1.2

Předpokládejme, že by Josef podlehl našeptávání satana a zhřešil by proti svému pánu i proti Bohu. Dopustil by se neodpuštělného hříchu? Mohl být jeho hřích odpuštěn a vymazán? U hříchu však jde o něco více než jen o odpuštění. Byl by ho mohl Bůh použít v té míře, jak ho použil, kdyby byl Josef v tomto případě zhřešil? Do jaké míry nás hřích, i když je odpuštěn, omezuje v tom, co bychom jinak mohli pro Pána udělat?

Mojžíšovou úlohou ve velkém sporu bylo z týraných pokolení, která v otroctví téměř ztratila svoji identitu, vybudovat národ, jehož prostřednictvím by Bůh šířil poselství o spasení celému světu a z kterého se měl narodit Mesiáš.

Satan však doufal, že dosáhne rozhodujícího vítězství v boji mezi dobrem a zlem. Jeho nástrojem v tomto případě bylo faraónovo rozhodnutí držet Izraele pod svojí nadvládou (Ex 1. a 5. kap.). Když se mu to nepodařilo, domníval se, že vítězství dosáhne pomocí nespokojnosti, reptání a následujícího čtyřicetiletého putování pouští (Nu 10,11 až 14,45).

1. Jak se Mojžíš připravoval na to, aby zvládl úspěšně svůj úkol? Žd 11,23-29

Mojžíšovo rozhodnutí bylo přípravou na zápas, který ho čekal. Už v mládí se díval do budoucnosti, a proto odmítl egyptský trůn. Rozhodl se raději trpět s Božím lidem, než mít požitek z hříchu. „Kristovo pohanění pokládal za větší bohatství než všechny poklady Egypta.“ (v. 26) Postavil se proti faraónovi, zavedl slavení Velikonoc a potom vedl Izraele ke svobodě (Ex 5. až 12. kap.). Zprostředkoval Izraelcům zákon a zřídil službu ve svatyni (kap. 19 až 30). Potlačil vzpouru, přimlouval se za Izraele a nakonec ho přivedl k hranicím zaslíbené země (Ex 32; Dt 22,1 až 36,13). Pro jediný konkrétní hřích však do Kanaánu nevstoupil (Dt 20,7-11.24). Ale Bůh ho vzkřísil a vzal k sobě (Mt 17,1-13; Ju 9).

„V tom, jak Bůh jednal s Mojžíšem, se projevila dosud nejzřetelněji láska a spravedlnost Boží, jež se pak příkladně projeví v oběti Kristově. Bůh nedovolil Mojžíšovi, aby vstoupil do Kanaánu, aby tím dal provždy najevo, že vyžaduje naprostou poslušnost, a aby se lidé střežili toho přisvojovat si slávu, která přísluší jejich Stvořiteli. Nemohl vyslyšet modlitbu Mojžíšovu, aby mu bylo dopřáno sdílet dědictví Izraele, avšak nezapomněl na svého služebníka a neopustil ho. Bůh nebeský chápal utrpení, která Mojžíš snášel. Zaznamenal všechny skutky věrné služby v dlouhých letech bojů a zkoušek. Na vrcholu hory Fazga povolal Bůh Mojžíše k dědictví nekonečně slavnějšímu než pozemský Kanaán.“ (PP 356,357)

2. Mojžíšovou vírou a poslušností byla obhájena Boží spravedlnost a láska. Jak můžeš ty sám rozlišit v tomto boji dobro od zla?

SAMSON

Samson byl zázračným dítětem. Jeho narození bylo přímým důsledkem Božího zaslíbení. Pán Bůh s ním měl plán. Anděl Páně, který jeho rodičům odevzdal Boží vzkaz, jim dal detailní pokyny o tom, co má matka jíst a pít a jak ho mají vychovávat.

1. přečti si, co nám rady v Sd 13,4.5.13.14 a Manóachově modlitbě ve verši 8 prozrazují o tom, jakou úlohu sehrává domov?

Samsonovým posláním ve velkém sporu bylo osvobodit Izraele od Pelištejců a být soudcem Božího lidu. Protože byl obdařen mimořádnými schopnostmi, svoji úlohu měl plnit více než úspěšně.

2. Které charakterové vlastnosti bránily Samsonovi, aby si včas uvědomil své poslání? Sd 14,1-3; 16,1.4.17

Satan chtěl nepochybně Samsona zničit, anebo alespoň překazit splnění záměru, pro který ho Bůh chtěl použít. Satan zná naše slabosti a útočí na ně vší silou. Proto je velmi důležité, abychom se každý den, zvláště však, když přichází pokušení, odevzdali svému Pánu. Bůh slibuje, že můžeme být vítězi. „Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobeni zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám připraví i východisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát.“ (1 K 10,13 – ČEP) „Pokušení vás nezachvátilo, než lidské. Ale věrnýť jest Bůh, kterýž nedopustí vás pokoušeti nad vaši možnost, ale způsobíť s pokušením také i vysvobození, abyste mohli snésti.“ (1 K 10,13 – PBK)

Jaká ironie! Nejsilnější muž na zemi se stal kvůli svým sobeckým choutkám nejslabším. Jeho oči, kterými hleděl na krásné ženy, způsobily, že podlehl pokušení těchto smyslných pohledů. Jeho oči ho přivedly do otroctví a staly se mu také zdrojem velké bolesti a zármutku. Ten, jehož cílem bylo přemáhat Pelištejce, se stal jejich zajatcem, i když je na konci svého života přece jen porazil.

3. Byl Samson ve velkém sporu vítězem, nebo poraženým? Proč?

DAVID V KRIZI

David měl své výšiny a pády, vítězství i prohry. Největší krizi však prožíval, když zheřil proti Bat-šebě, Urijášovi a Bohu. Cizoložství spojené s vraždou je pro satana ideální příležitostí upozornit na to, že ani muž podle Božího srdce nedokáže zachovávat jeho zákon (1 S 13,14). Satanova škodolibost byla přímým útokem na Boží pozici ve velkém sporu. Bůh však prohlásil: „Kde se rozmohl hřích, tam se ještě mnohem více rozhojnila milost, aby tak jako vládl hřích a přinášel smrt, vládla ospravedlněním milost a přinášela věčný život skrze Ježíše Krista, našeho Pána.“ (Ř 5,20.21)

1. Co způsobilo satanovu prohru v zápase o Davidovo srdce? Ž 51,1.4.10

V tomto žalmu David proniká k jádru problému. Jeho vztah s Bohem byl něčím více než nějakou legální smlouvou. Byl založen na poznání, že Bůh se o něj osobně zajímá. Že se zajímá i o hřích, který udělal, o ty, které ranil, ale i o něj samého.

„Když David změnil svůj postoj, dostalo se mu odpuštění a Boží Duch mohl pracovat na Davidově očištění. Když byl opět čistý, Bůh mohl jeho prostřednictvím činit dobro pro Sión a pro celý svůj lid.“ (Lawrence O. Richards)

V Ž 32,1,2 – PBK definuje David hřích čtyřmi pojmy: (1) přestoupení – úmyslné, záměrné a vědomé nedodržení božské normy; (2) hřích – čin, který překračuje Bohem určené hranice; (3) nepravost (vina) – nečestný a zvrácený čin; (4) lest – snaha přikrýt a vyhnout se zodpovědnosti. Při čtení 2 S 11. a 12. kapitoly zjišťujeme, že Davidův hřích se týkal všech čtyř oblastí. David si uvědomoval jeho následky (Ž 51,2-4). Důsledky hříchu jsou tak ďábelské, že neexistuje nic, čím by se hříšník mohl vymanit z jeho spárů (Ř 7,24).

Touha po čistém srdci a pevném duchu nám umožní přijmout Boží milost a zpívat vítěznou píseň: „Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista!“ (1 K 15,57).

2. „Stvoř mi, Bože, čisté srdce.“ (Ž 51,12) Jak nám skutečnost, že dovolíme Bohu stvořit čisté srdce, pomůže lépe odolat útokům nepřítele?

ELIJÁŠ

Studium textů našeho úkolu nás přivádí k závěru, že velký spor je bojem o věrnost, bojem o naše srdce. Elijášův spor s Baalovými proroky a králem Achabem je snad jedním z nejnázornějších obrazů tohoto duchovního zápasu.

Elijášova výzva byla určena zejména těm, kteří váhali mezi Bohem a Baalem; těm, kteří v církvi hledají pohodlné lavice a kompromisní poselství; těm, kteří v křesťanství nehledají moc evangelia, která usvědčuje a zachraňuje, ale považují ho za nástroj, pomocí kterého mohou dosáhnout společenského postavení a uznání; těm, kteří kolísají mezi pravdou a bludem, mezi mravní čestností a nedostatkem lidskosti, mezi nesením břemene kříže a pohodlným životem. Těm všem je určena prorokova výzva: „Jak dlouho budete poskakovat na obě strany? Je-li Hospodin Bohem, následujte ho; jestliže Baal, jděte za ním!“ (1 Kr 18,21)

1. Podle 1Kr 18,28 proroci Baalovi „volali co nejhlasitěji a zasazovali si podle svého obyčeje rány meči a oštěpy, až je polévala krev“. Čemu nás chce tento příklad naučit o názoru, že „nezáleží na tom, čemu věříme, hlavně, že to myslíme upřímně“? Proč je satan rád, když tomu lidé věří?

Osamělý prorok stojí proti 450 Baalovým prorokům. Jeden člověk, zavázaný Boží pravdě, může vzdorovat jakkoliv velké armádě zla. Elijáš to věděl. Věděl také to, že plní Boží příkaz. V tom spočívá síla osamělého Kristova vojína v boji mezi dobrem a zlem. Bůh zde představil svoji sílu tak mocným způsobem, jak to mohl udělat jen On sám.

2. Ještě jednou se podívejme na text: „Jak dlouho budete poskakovat na obě strany? Je-li Hospodin Bohem, následujte ho; jestliže Baal, jděte za ním.“ (1 Kr 18,21) Všimněte si výrazu „poskakovat (kulhat – PBK)“. Proč je vhodné použít toto slovo v této situaci? Mezi čím lid poskakuje? Co nám to říká o podstatě velkého sporu?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Každá z biblických postav, jejíž život jsme v tomto týdnu studovali, zakusila výhru i prohru. V případě Mojžíše a Davida víme, o které události se jedná. Které události v životě Josefa, Samsona a Elijáše představují výhru a prohru? (Gn 37,1-19; Žd 11,32.34; 1 Kr 19,1-18)

„Bůh očekává od každého věrnost a každému dává sílu, jakou potřebuje. Vlastní síla člověka je nicotná, avšak v síle Boží může být člověk dosti silný, aby přemohl zlo a pomohl je přemoci i druhým. Satan nikdy nemůže zvítězit nad tím, kdo činí Boha svou záštitou. »Toliko v Hospodinu mám všelijakou spravedlnost a sílu.« (Iz 45,24)“ (PK 114)

V knize Patriarchové a proroci si můžeš přečíst kapitoly: „Návrat do Kanaánu“, „Josef v Egyptě“, „Josef a jeho bratři“, „Mojžíš“, „Smrt Mojžíšova“, „Samson“ (PP 143-184; 350-357; 419-426); v knize Proroci a králové kapitoly: „Elijáš Tesbit-ský“, „Hlas přísně kárajícího“, „Karmel“, „Z Jezreel na Oréb“, „Co tu děláš?“, „V duchu a moci Eliášově“ (PK 79-123).



Diskusní otázky

- 1. V čem se Elijášův konflikt s Achabem a Jezábel podobá konfliktu, kterému bude čelit Boží lid v posledních dnech, zejména pokud jde o zachovávání soboty? Proč satan útočí hlavně na sobotu?**
- 2. Anglický básník John Donne napsal: „Ani jeden člověk není ostrov.“ Jak jednání jednoho člověka ovlivňuje druhé, buď k dobrému, anebo ke zlému? Je hřích něco, co děláme izolovaně? Nestává se často, že nevinní doplácí na to, co uděláme nebo neuděláme?**



Shrnutí

Velký spor se částečně odehrává i prostřednictvím lidských nástrojů. „Komu budeš sloužit ty?“ Na tuto otázku musí odpovědět každý z nás. Naše odpověď rozhoduje o tom, zda budeme stát mezi vítězi, nebo poraženými. Životy lidí, o kterých jsme se učili, nám připomínají, že někdy vyhráváme, a jindy prohráváme. Prohráváme tehdy, když se zaměříme na sebe. Když svůj pohled upřeme na Krista a jeho spasení, vítězíme.

VÍRA V KRIZOVÝCH SITUACÍCH



Základní verš

„Já vím, že můj Vykupitel je živ a jako poslední se postaví nad prachem.“ (Jb 19,25 – ČEP)

„Ačkoli já vím, že vykupitel můj živ jest, a že v den nejposlednější nad prachem se postaví.“ (Jb 19,25 – PBK)



Týden ve zkratce

Ve velkém sporu jde mimo jiné i o to, jestli Boží lid dokáže být Bohu věrný. Jaké prostředky používá satan, aby nás přesvědčil, že to není možné? Čím se máme bránit proti jeho lsti?

Jak mohou obyčejní lidé zvítězit v neobyčejných zápasech? V Bibli nacházíme množství příběhů mužů a žen sužovaných satanem. Jób, Abraham, Rút, Daniel i Ester patří mezi ty, kdo ve velkém sporu získali rozhodující vítězství. Tváří v tvář bolesti, žalu, nejistotě, pokušení, ba i možné smrti vykročili ve víře, ochotni riskovat všechno. Nedokázali to svojí vlastní silou, ale díky tomu, že před krizí i v jejím průběhu dovolili Bohu, aby v jejich životech působila jeho milost.

Při studiu životních příběhů těchto obyčejných lidí, kteří se neobyčejným způsobem zapsali do dějin spásy, pamatujme, že: „Nejúčinněji koná Hospodin skrze ty, kdož si nejvíce uvědomují vlastní nedostatky a přitom spoléhají na Boha jako svého vůdce a zdroj síly. Bůh je posílí tím, že k jejich slabosti přidá svou moc a učiní je moudrými tím, že k jejich nevědomosti přidá svou moudrost.“ (PP 414)

JÓB – VÍTĚZSTVÍ VE ZKOUŠCE

1. Jóbův život je jasnou ilustrací toho, jak satan útočí na Boží lid. Proč chtěl satan zkoušet Jóba? Proč mu to Bůh dovolil? Jb 1,6-2,10

Po druhé zkoušce se „Jób ve svém žalu dostává na křižovatku své víry. Mnohé mylné představy o Bohu jsou v základech otřeseny (např. je to Bůh, který obohacuje, chrání od nemoci a bolesti, chrání tvé milé). Jób se musí vrátit k základům své víry v Boha. Má pouze dvě možnosti: (1) proklínat Boha a jednoduše kapitulovat, nebo (2) mu dále důvěřovat a čerpat sílu od něho.“ (Life Application Bible 845)

Když naše víra není zakotvena ve vztahu založeném na zkušenostech s Kristem, utrpení ji může zničit. Může ji však i posílit, když – založena na našich minulých zkušenostech s Bohem – ví, že jediný způsob, jak přežít, je vložit ruku do jeho rukou a nechat se jím vést.

2. Co se z uvedených veršů dozvíme o Jóbově víře? Napiš vlastními slovy:

Jb 13,15 _____

Jb 19,25-27 _____

Jb 23,10 _____

Uprostřed Jóbova příběhu poznáváme jeho důvěru v Boha (19,25-27). Jeho prohlášení v těchto verších je o to více překvapující, když si uvědomíme, že Jób vůbec nevěděl, proč je zkoušen, a domníval se, že za vším, co se mu přihodilo, stojí Bůh. I navzdory tomu všemu měl dost víry, aby mohl Bohu i nadále důvěřovat a stát na jeho straně. Jób patří k prvním lidem v Bibli, kteří vyznali svoji víru ve vzkříšení těla.

3. Z Jóbovy věrnosti satan obvinil Boha. Proč bylo tak důležité, aby Jób – nejen kvůli sobě, ale také kvůli Bohu – zůstal ve svém utrpení věrný? Proč Bohu záleží na tom, abychom mu zůstali věrní i v neštěstí?

ABRAHAM – VÍRA ZE SMLOUVY

S tematikou smlouvy se setkáváme v celém Písmu – u Noeho, Abrahama, Mojžíše, proroků i v listě Židům. Prostřednictvím smlouvy se Bůh stává naším nebeským Otcem a my jeho dětmi. Smlouva má původ u Boha a vytváří společenství lidí, kteří se zdokonalují v lásce, víře a poslušnosti.

1. V Gn 17,1-11 si přečti, jakou smlouvu Bůh uzavřel s Abrahamem. Potom odpověz na následující otázky.

| Otázka | Odpověď |
|--|---------|
| Jaké zaslíbení dal Bůh Abrahamovi? | |
| Kolikrát se ve smlouvě zmiňuje to, co učiní Bůh? | |
| Kdo byl zahrnut v této smlouvě? | |
| Co Bůh požadoval od Abrahama a lidu smlouvy? | |
| Jaké změny v souvislosti se smlouvou nastaly? | |

2. Smlouvu uzavírají vždy dvě strany. Které podmínky měl splnit Abraham? Žádal Bůh od Abrahama něco, co tato smlouva přesně neobsahovala (jako např. oběť syna)?

Izraelité měli odevzdat Bohu nejen svá těla, ale i svá srdce. Obřízka byla důkazem jejich víry v Boží smlouvu. Byla symbolem oddělení se od hříchu, podřízení své vůle Bohu a očištění srdce. Jen když splnili dané podmínky, mohla jejich víra zůstat pevná i v době zkoušek a nejistoty, a oni mohli být vítězi (Ř 2,29; 4,11.12).

Největší zkouškou Abrahamovy víry byl příkaz obětovat Izáka. Je téměř jisté, že satan zasel do jeho myšlení símě pochybností. Jak by mohl obětovat vlastního syna? A kdyby ho přece obětoval, jak se potom mohla naplnit zaslíbení daná smlouvou? Lidské oběti patřily mezi praktiky okolních pohanských národů. Cožpak Bůh nepovolal Abrahama proto, aby opustil toto prostředí a jeho způsoby (Lv 20,1-5)?

Jeden otec četl své osmileté dcerce příběh o Abrahamovi a Izákovi na vrchu Mórija. Když jí otec vysvětlil, co Bůh od Abrahama žádal, děvčátko se zeptalo: „Tatínku, a kdyby to Bůh žádal od tebe, obětoval bys mě?“ Jak bys odpověděl?

RÚT – POHANKA V RODOKMENU MESIÁŠE

Rút byla Moábka. Jako prababička krále Davida je jedním z článků řetězce rodokmenu Ježíše Krista (Mt 1,5.6).

1. Matouš napsal své evangelium zejména pro křesťany ze Židů. Jaký důvod měl pro to, aby v rodokmenu Ježíše Krista uvedl jméno pohanky?

Boží plán spasení není určen jen pro některé vybrané rasy (Zj 14,6). Bůh je Pánem všech, je svrchovaným vládcem celého vesmíru. Jen On může zničit bariéry, které existují mezi námi – rasové, národnostní, mezi muži a ženami – které vytvořil satan, aby zabránil šíření evangelia (Ef 2,11-18; Ga 3,27-29).

Moábce Rút nezabránila její národnost v přijetí pravého Boha. Je velmi pravděpodobné, že se s ním seznámila prostřednictvím Noemi a její rodiny. Čím více si lidé uvědomí v životě Boží proměňující moc, tím bude mít satan menší úspěch.

2. Níže je uveden seznam charakterových vlastností, které jsou velmi důležité pro dobrý boj víry. Setkáváme se s nimi i u Rút. Přiřaď k nim patřičné texty. (Některé verše můžeš použít i vícekrát.)

| | | |
|---------------------|--|------------|
| Úcta k pravému Bohu | | Rt 1,15.16 |
| Láska | | Rt 3,15 |
| Víra | | Rt 3,11-13 |
| Štědrost | | Rt 4,1-10 |

Přečti si Ž 126,5. Život Moábky Rút potvrzuje pravdivost této písně. Možná, že roníme slzy nad satanovým nespravedlivým zacházením. Když však naše víra v Boha zůstává silná, slzy se změň v radost.

DANIEL – BŮH JE VÍC NEŽ ŽIVOT

- 1. Proč satan usiloval o to, aby se Daniel modlil k jiným bohům? Věděl satan, který působil prostřednictvím satrapů a úředníků, že Daniel se nebude modlit k jiným bohům? Co by satan získal, kdyby se mu podařilo Daniela zničit?**

Jedním z nejvíce fascinujících veršů této kapitoly, zvláště v souvislosti s velkým sporem, je verš pátý, ve kterém se říká zhruba toto: Když chceme tomuto muži uškodit, musíme vymyslet něco, čím se naše zákony dostanou do rozporu se zákony jeho Boha, protože jeho život jasně dokazuje, že zákony svého Boha neporuší. Jinými slovy, úředníci věděli, že Daniel bude poslouchat svého Boha, ať se děje cokoliv. A tak museli zosnovat spiknutí zaměřené na jeho věrnost.

- 2. I když se král Darjaveš považoval za Danielova „přítele“, nevědomky se stal klíčovým hráčem v satanském spiknutí proti Danielovi. Který Darjavešův hřích umožnil satanovi použít ho jako svůj nástroj? Co se můžeme z tohoto případu naučit o tom, jak dokáže satan zneužít naše nedostatky?**

Jak lehce si Daniel mohl najít rozumné argumenty, aby se vyhnul této zkoušce. Především mohl zavřít okna (Da 6,10), mohl udělat něco, čím by se alespoň v následujících třiceti dnech vyhnul zákonu, který byl jasně zaměřen proti němu. A přece se Daniel rozhodl jednat tak, „jak to činíval dříve“ (v. 11).

- 3. Mohl Daniel udělat určitá opatření na záchranu svého života i tak, aby nemusel dělat kompromisy v otázce věrnosti? Musel dělat všechno tak, „jak to činíval dříve“?**

ESTER – „MÁM-LI ZAHYNOUIT, ZAHYNU“

I když v celé knize Ester se ani jednou nevyskytuje slovo „Bůh“, přece je od začátku až do konce jasným důkazem toho, že Pán řídí události v životě těch, kdo jsou mu věrní. Haman, nepochybně ovlivněný satanem, měl v úmyslu vyhubit Židy. Mordokaj a Ester však využili výhodné pozice, v které se nacházeli, a vysvobodili svůj lid.

Zvláště zajímavé jsou v této knize dvě zmínky o spolupráci Boha s člověkem v boji proti satanu: (1) „Kdo ví, zda jsi nedosáhla královské hodnosti právě pro chvíli, jako je tato“ (Est 4,14) a (2) „mám-li zahynout, zahynu“ (4,14-16). Prvá naznačuje, že v určitých situacích může Bůh někoho z nás pověřit zvláštní úlohou v konkrétním časovém úseku. Druhá přizvukuje, že víra v Boha není skutečnou vírou, když není ochotná podstoupit pro Boha cokoliv.

- 1. V tabulce jsou uvedeny jména hlavních postav z knihy Ester. Zkus je vzájemně porovnat. Jaké charakterové vlastnosti motivují jednání každého z nich? Pomáhají nám jednotlivé vlastnosti, anebo jsou pro nás překážkou?**

| Osoba | Vlastnosti |
|-----------------------------------|------------|
| Achašveroš (Xerxes) (1,4-8.10-12) | |
| Mordokaj (2,5-7.21-23;3,1.2;4) | |
| Haman (3,1-9;5;7,6-8) | |
| Ester (4,15.16;5,1-8;7,1-6) | |

Charakter člověka rozhoduje o jeho údělu. Příběh královny Ester to jasně dokazuje. I když jako křesťané věříme, že náš konečný úděl je závislý jedině na dokonalém charakteru Ježíše Krista – dokonalé spravedlnosti, kterou pro nás dosáhl svým životem a kterou připočte všem, kteří ho vírou přijmou – Bible nám opět a opět připomíná, že naše charakterové vlastnosti sehrávají velkou roli v našem časném údělu, který ale nemůžeme oddělit od věčného. Proto nepřekvapuje, že Bible zdůrazňuje potřebu osobní svatosti a zdokonalování charakteru v životě věřících už zde na zemi.

- 2. Vypište všechny možné způsoby, jak si Ester mohla zdůvodnit své rozhodnutí nepředstoupit před krále. Některé jsou zřejmě dostatečně přesvědčivé, že ano? Jaký důvod, kterým ses snažil ospravedlnit své nesprávné rozhodnutí v poslední době, jsi použil ty?**

DOPORUČENÉ STUDIUM

V tomto úkole jsme se učili, jak v nejistých okolnostech prožívali svoji víru Jób, Abraham, Rút, Daniel a Ester. V době, kdy víra dozrává, hraje důležitou roli modlitba. U Da 9,4-19 si přečti Danielovu přímou modlitbu. Co nám sděluje tato modlitba o velkém sporu? Jak bychom měli řešit problémy, které se na nás někdy řítí jako „parní válec“? Přečti si také odpověď na Danielovu modlitbu (v. 20-27).

„Bůh prostřednictvím svých posílů oznámil milostivě svůj záměr. Velkolepé dílo vykopení bude pokračovat. Lidé pochopí dílo smíření a věčnou spravedlnost, kterou Mesiáš přinesl svojí obětí. Golgotský kříž je velkolepým ústředním bodem. Kristova oběť bude účinná, když se tato pravda uplatní v životě. To zjevil Gabriel Danielovi jako odpověď na jeho vroucí modlitbu... Ponižením kříže Ježíš přinesl věčné vysvození všem, kteří ho budou následovat, a tím jasně dokazují, že jsou oddělení od světa.“ (4BC 1172,1173)

V knize Proroci a králové si přečti kapitoly: „Na dvoře babylónském“, „Ve lví jámě“, „Za dnů královny Ester“ (PK 315-322; 354-362; 394-398) a v knize Patriarchové a proroci kapitolu „Zkouška víry“ (PP 100-107).



Diskusní otázky

- 1. V Hamanově srdci byla nenávisť vůči menšině, jejíž víra a životní styl byly jiné než jeho. Jakým způsobem ji satan využil ve svůj prospěch? Nechováme i my vůči někomu nenávisť?**
- 2. Zamysleme se ještě jednou nad tím, v jaké situaci se naši hrdinové ocitli. Kdyby se rozhodli jinak, mohli si to rozumně zdůvodnit? Jaké poučení si můžeme vzít z jejich života, když se ocitneme v situaci, kdy naše víra vyžaduje rozhodný postoj?**



Shrnutí

Pokoušením, bolestí, zármutkem, nejistotou, ba ani hrozbou smrti se satanovi nepodařilo přesvědčit naše hrdiny víry o tom, že je nemožné poslušně následovat Boha. Přijetím Boží síly, milosti a na modlitbě se naučili, že „ti, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly; vznášejí se jak orlové, běží bez únavy, jdou bez umdlení“ (Iz 40,31).

JEŽÍŠ JAKO VÍTEŽ



Základní verš

„Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu, aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni, tak abychom byli přijati za syny.“ (Ga 4,4.5)



Týden ve zkratce

Jaké způsoby použil satan, když pokoušel Krista? Jak mu Kristus odolal? Jak můžeme aplikovat Ježíšovy odpovědi v našem životě?

Slunce spravedlnosti. V prvním úkole jsme se zmínili o tom, že Lucifer zatoužil být v nebi první bytostí (Iz 14,13.14). Aby toto postavení získal, systematicky zpochybňoval Boží zákon a jeho charakter.

Po vyhnání z nebe Lucifer úspěšně šířil své vědomé nepravdy o Bohu na zemi. Jak měl Bůh dokázat, že Lucifer nemá pravdu? Protože je Bohem lásky, nemohl použít násilí. Jediným řešením bylo ukázat protiklad mezi svým a satanovým charakterem. „To mohla udělat jen jediná bytost v celém vesmíru. Boží lásku mohl zjevit jen ten, kdo ji poznal v celém jejím rozsahu. Po temné noci muselo světu vzejít Slunce spravedlnosti „se zdravím na paprscích“ (Mal 4,2).“ (TV 10)

Satan rozpoutal svůj nejnemilosrdnější boj proti našemu Spasiteli. Věděl, že když se chce stát ve velkém sporu vítězem, musí se zmocnit základu, na kterém stojí kříž. Kristovo vítězství nad satanem může být také naším vítězstvím. Způsob, jak ho Ježíš získal, je vzorem i pro nás.

„PLNOST ČASU“

„Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu.“ (Ga 4,4)

1. Prorocství tuto událost předpovídala, protože Božím záměrem bylo, aby Ježíš přišel v určeném čase. Proč právě tehdy, a ne někdy jindy?

„Mesiáš přišel nejen v čase předpověděném v Danielově prorocství, ale přišel za těch nejpříznivějších okolností v celých dějinách. Pod vládou jedné mocnosti prožíval svět mír. Cestování po pevnině i moři bylo poměrně bezpečné a rychlé. Řečtina byla univerzálním jazykem. I spisy Písma (překlad Starého zákona do řeckého jazyka – Septuaginta) byly v tomto jazyce dostupné už téměř dvě stě roků. Mnozí nebyli spokojeni se svým náboženstvím a toužili po poznání pravdy o životě i lidském údělu. Židé byli rozptýleni po celém světě, a tím chtěli nechtěli nesli poselství o pravém Bohu. Ze všech koutů světa přicházeli na svátky do Jeruzaléma, a když se vraceli, zvěst o příchodu Mesiáše si odnášeli s sebou... Prozřetelnost nemohla stanovit příznivější dobu a místo pro začátek šíření poselství evangelia světu, než Palestinu v tomto údobí dějin.“ (6BC 965)

Satan si však rovněž uvědomoval význam času. Pod jeho vedením „hřích pronikl i do náboženství... Celý vesmír viděl, že bez Boha se lidstvo nevzpamatuje. Nový život a sílu mu mohl dát jedině Stvořitel.“ (TV 23)

2. Čím je situace v dnešním světě podobná době prvního Kristova příchodu? Předpokládejme, že Ježíšův první příchod by nastal za našich dnů. Ježíš by se narodil někde v Berlíně nebo na Manhattanu, nebo třeba i v Betlémě. Byl by uvítán slavnostněji a pěkněji? Jsou to určitě jen hypotézy, ale chtějí nám pomoci uvědomit si jednu věc: Boží konečný záměr se navzdory všem lidským slabostem určitě uskuteční.

„JSI-LI SYN BOŽÍ“

Často říkáme, že v pozadí toho, co se děje na tomto světě, je velký spor mezi Kristem a satanem. Ovšemže, ale boj mezi nimi nikdy nevidíme. Vnímáme jen sekundární projevy tohoto boje, například to, co se odehrává v našich srdcích.

V pokušení Ježíše Krista na poušti však vidíme velký spor mezi Kristem a satanem v té nejčistší formě – Kristus proti satanovi, satan proti Kristu, a to bez jakýchkoliv zástupců. Tak jasně, jak je to jen možné, jsou tu představeny hlavní sporné body tohoto konfliktu – žádné symboly, žádné tajné šifry, které by potřebovaly vysvětlení, žádné dohady o tom, kdo je na čí straně. Máme obrovskou přednost, že můžeme jasně vidět, oč satanovi ve velkém sporu šlo.

1. Všimněte si, co říká satan Ježíši: „Jsi-li Syn Boží...“ (Mt 4,3). Čeho tím chtěl satan dosáhnout? Není to přesně totéž, oč se pokoušel už i v nebi? Co je těmito slovy ve skutečnosti zpochybněno? Jak to zapadá do celkového rámce velkého sporu?

Další důležitou skutečností, s kterou musíme při velkém sporu počítat a která se nám právě v tomto případě odhaluje, je satanova rafinovanost. Ellen Whiteová upozorňuje, že vypadal jako anděl světla a chtěl oklamat Ježíše zrovna tak, jak se mu to podařilo s Evou v ráji. Jinými slovy, satan neměl v úmyslu použít vůči Kristu nátlak nebo násilí. Nevyhrožoval mu silou, vězením anebo něčím, co by mu překazilo splnit jeho cíl. Naopak, byl jemný, zdvořilý a citoval dokonce Písmo, i když ho záměrně překrucoval. Citoval zaslíbení ze Ž 91,11.12 a vyzval Krista, aby se na toto zaslíbení spolehl. Všimněte si však, že vynechal slova „aby tě chránili na všech tvých cestách“. „Ježíš, aby dal slovům zaslíbení ze Ž 91 ten správný smysl a aby dokázal, že satan je neaplikoval správně, citoval další text (Dt 6,16), který ukazuje na okolnosti, kdy si člověk může činit nárok na toto Boží požehnání.“ (5BC 313)

2. Ve kterých životních situacích musíš zápasit se satanem jako Kristus na poušti? I když detaily jsou určitě jiné, cítíš v pozadí tytéž snahy a principy. Které to jsou? Co je tvój jedinou nadějí, když se nechceš nechat oklamat?

„POKLOŇ SE MI“

1. Popiš třetí pokušení. Mt 4,8-10

Už jsme si řekli ve druhém úkole, že úcta patří výhradně Bohu. Je to faktor, který navždy odděluje stvoření od Stvořitele. Čím více se velký spor bude blížit ke svému závěru, tím bude mít problém úcty stále dramatičtější a všeobecnější charakter.

Čteme, že satan bere Stvořitele celého vesmíru na vysoký vrch a ukazuje mu všechna království světa. Už nesvádí Ježíše slovy „Jsi-li Syn Boží“, ale nabízí mu korunu bez kříže. Ve skutečnosti na něj naléhá: „Proč jít cestou boje? Proč zmírat smrtí zločince na kříži hanby? Jakou jistotu máš o tom, že to někomu přinese užitek? Nedokazuje snad skutečnost, že tě sem Bůh Otec poslal, to, co jsem tvrdil od začátku – že je nečestný a sobecký?“ Takovýmto způsobem se pokouší satan o poslední nátlak na unaveného, opuštěného Ježíše a slibuje něco za nic.

2. Ovšemže, Ježíš se satanu nepoklonil. Kdyby to udělal, satan by dosáhl, oč mu celou dobu šlo. Co chtěl satan tímto pokušením získat?

Všimněte si, jakým způsobem Kristus čelí dalším pokušením. Odpovídá satanovi: „Jdi z cesty, satane!“ Tím mu dává jasně najevo, že s ním nechce mít nic společného a že jím pohrdá. V podstatě říká: „Přišel jsem splnit Otcův příkaz. A také ho splním.“ Pevné rozhodnutí poslouchat Boha je konečnou odpovědí na satanovy lži a úskoky. Satan si musí uvědomit, že naše poslušnost Boha není na prodej, a to ani za všechna království tohoto světa.

3. Většina z nás nedostala nabídku vlastnit všechna království tohoto světa. Snad někdy jen nějaký malý zlomek (například 30 stříbrných), a i to často bezcenný. A přece ho mnozí shrábnou, i když to znamená – třeba jen symbolicky – poklonit se satanu. Jak těmto lidem ukázat, že jejich rozhodnutí nebylo správné? Jakou naději můžeme dát těm lidem, kteří neodolali pokušení, a jak jim říci, že ještě není příliš pozdě?

NAZARET NEPŘIJAL JEŽÍŠE

1. Jakou pověst měl Nazaret v Ježíšově době? J 1,45.46

Opovrhované a zkažené město Nazaret se předtím, než Ježíš začal svoji veřejnou činnost, stalo neviditelným bojištěm satana proti Božímu Synu. Co se satanovi nepodařilo uskutečnit, dokud tam Ježíš žil, to se snažil dohnat při jeho první návštěvě rodného města – asi dva roky poté, co odtud odešel. Všimněte si, jakou úplně jinou taktiku zvolil. Je to přímý kontrast s tím, jak se ke Kristu choval na poušti.

2. Přemýšlej, jakou bolest asi Ježíš, Syn člověka, prožíval, když ho jeho vlastní nepřijali (L 4,16-30). Je vám, kteří jste pro svoji víru okusili podobné odmítnutí rodinou nebo přáteli, tato Ježíšova zkušenost do určité míry útěchou? Konečně, když se s tím setkal Ježíš, mohou jeho následovníci čekat něco jiného?

Pokud Ježíš projevoval úctu k Božímu zákonu, věrnost Božímu slovu čtením z něho, pokud hovořil o poslání a pomazání Mesiáše, dokonce i o naplnění prorocství, které právě četl, byli náboženští představitelé spokojeni. Když však vyhlásil, že Boží království není určeno jen židovskému národu, zvláště když naznačil, že ne všichni ti, kteří tvrdí, že mají pravdu, jí budou spaseni, náboženští vůdcové se rozzuřili.

„Satan se rozhodl, že zaslepené oči v ten den neprohlédnou a zotročení nebudou vysvobozeni. Všemi silami se je snažil utvrdit v jejich nevěře.“ (TV 147)

3. Proč se představitelé národa tak rozčílili, když Ježíš připomněl, že evangelium se bude – vzhledem k poslání židovského národa – šířit i mezi ostatními národy? Jejich reakce svědčí o tom, že ti, kteří měli „pravdu“, ji překrucovali do té míry, až z nich jejich vlastní chápání pravdy udělalo ve skutečnosti nepřátele pravdy. Znáš podobné případy z biblické nebo sekulární historie? V čem jsou nám dnes poučením?

JEŽÍŠE CHTĚJÍ PROVOLAT KRÁLEM

„Když lidé viděli znamení, které Ježíš učinil, říkali: »Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!« Když Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho povolali králem, odešel opět na horu, zcela sám.“ (J 6,14.15)

Vůbec nás nepřekvapuje skutečnost, že Židé chtěli Ježíše učinit králem v naději, že svrhne nadvládu Římanů. Atmosféra, která se šířila mezi lidmi, podporovala násilnický nacionalismus. Historik Josephus Flavius píše o dvou mužích, kteří se sami prohlásili za proroky, aby svrhli římskou krutovládou (Antiquities, 20.5.1; 8.6). Teudas ovlivnil tisíce Židů. Vyzval je, aby ho následovali k řece Jordánu, kde rozdělí vody. Ale Římané jeho vzpouru potlačili. Další muž, jistý Egypťan, vyvedl zástup na Olivovou horu. Prohlásil tam, že na jeho slovo padnou zdi Jeruzaléma a on zřídí nové království. Ale Římané potlačili i toto povstání.

1. Když známe dobové pozadí a kontext, který vypráví o nasycení pěti tisíců (J 6,5-13), potom nám není divné, že zástup volal: „Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!“ (v. 14) Co měli v úmyslu udělat? J 6,15

Myšlenka, že Kristus se jednou stane pozemským králem, zůstávala mezi lidmi v průběhu celé jeho veřejné činnosti. I Pilát se ptal: „Ty jsi král židovský?“ (J 18,33) Ježíš to nikdy nepopřel, i když jeho království nebylo z tohoto světa (J 18,36). Stanovil hranice mezi politickým a duchovním, ekonomickým a morálním, dočasným a věčným, viditelným i prozatím neviditelným královstvím. Velký spor je konflikt mezi těmito dvěma druhy království. I když satan nabízí Ježíšovi to první, Ježíšova pozornost je stále upřena na kříž – základ pravého království.

„Kristovo království nepřichází na základě rozhodnutí dvorů, velerad či zákonodárňých sborů ani pod záštitou významných osobností světa. Rodí se jen tehdy, když člověk pod vlivem Ducha svatého přijímá Kristovu povahu za svou.“ (TV 324)

2. Jakému nebezpečí vystavují dnešní křesťané sebe i druhé, když se pokoušejí lidskou mocí zříditi království Boží na zemi? Můžeme se i my, jako jednotlivci, dopustit stejné chyby, i když třeba jen v menší míře?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V části na pondělí a úterý jsme studovali, jak Kristus nepodlehł satanovým pokušením na poušti. Z uvedených zaslíbení si vyber jedno nebo dvě, které se naučíš nazpaměť: Ž 121,2; L 1,37; Ř 8,37; 1 K 10,13; 15,57; 2 K 12,9; Fp 4,13; Žd 2,18; 4,16; Jk 4,7.8; 2 Pt 2,9.

„Vlastními silami nemůžeme ovládnout žádosti naší zkažené přirozenosti. Právě na ni satan útočí a pokouší každého z nás. Kristus věděl, že satan bude využívat zděděných lidských slabostí a svým lživým našeptáváním svádět všechny, kdo se nespolehají na Boha. Kristus žil na zemi jako člověk, a tím nám připravil cestu k vítězství. Nechce, abychom v boji se satanem měli nějakou nevýhodu. Nechce, aby nás útoky hada zastrážily a odradily. Říká nám: »Vzchopte se, já jsem přemohl svět« (J 16,33).“ (TV 74)

Doplňkové čtení z knihy Touha věků, kapitoly s názvem: „Čas se naplnil“, „Mudrci z východu“, „Zápas v poušti“, „Další zkoušky a vítězství“, „Odmítnutí v Nazaretu“ a „Noc na jezeře“ (TV 19-24; 34-39; 68-79; 146-151; 237-240).



Diskusní otázky

- 1. Aby vyšlo najevo, že satanova tvrzení jsou lživá, musel někdo ukázat rozdíl mezi Božího a satanova charakteru. Jak to Kristus učinil?**
- 2. Bůh pracuje přesně a podle plánu. První příchod Ježíše Krista nastal, když přišel a „naplnil se čas“. Můžeme totéž povědět i o jeho druhém příchodu? Vysvětli.**
- 3. Vzpomeň si, jak zní základní verš. Co znamená v souvislosti s velkým sporem, že se Kristus narodil „podrobený zákonu“? Proč bylo nutné, aby se narodil „podrobený zákonu“?**



Shrnutí

Ježíš je naším vzorem v každé oblasti křesťanského života, nejen v tom, jak získat vítězství nad satanem. Satan byl vždy připraven zaútočit na Krista ve chvíli, kdy byl nejvíce zranitelný. Ježíš odrazil jeho útoky způsobem, který je dostupný každému z nás – Božím slovem, Boží mocí, modlitbou, pevným rozhodnutím, pomocí andělů a přítomností Ducha svatého.

VELKÝ SPOR V JEŽÍŠOVÝCH PODOBENSTVÍCH



Základní verš

*„Tehdy spravedliví zazáří jako slunce v království svého Otce.“
(Mt 13,43)*



Týden ve zkratce

Co se o velkém sporu dovídáme z Ježíšových podobenství? Které náměty používá? Jak nám odhalují podstatu boje mezi dobrem a zlem, a zejména jeho závěr?

„I mluvil k nim mnoho v podobenstvích.“ (Mt 13,3) V minulém úkole jsme si řekli, že Kristus přišel na naši zemi, aby lidé jasně viděli úplně odlišné charaktery soupeřů velkého sporu. Tento rozdíl je zřejmý i z Kristových podobenství. Pomocí známých věcí Kristus ilustroval to, co je neznámé, čímž „se snažil odstranit všecko, co zatemňovalo pravdu. Přišel, aby sňal závoj, jímž hřích přikryl tvář přírody, aby odhalil duchovní slávu, kterou měly vyzařovat všechny stvořené věci. Jeho slova postavila učení o přírodě i učení Bible do nového světla, učinila z nich nové zjevení.“ (KP 8)

V tomto úkole budeme studovat podobenství o rozsévači, kokuolu, zlých vinařích, svatební hostině a ztracené minci. Soustředíme se na to, co sdělují o boji mezi dobrem a zlem a jak tento boj probíhá v našich životech.



ČTYŘI DRUHY PŮDY

1. Z textu Mt 13,3-23 vypiš skutečnosti, které se týkají velkého sporu.

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

Mt 11. a 12. kapitola zaznamenává, jak náboženští představitelé odmítli Krista a začali přemýšlet o tom, jak ho zabít. V každé době se setkáváme s těmi, kteří Ježíše přijímají, ale i s těmi, kteří ho odmítají. Proč? Jednoduše proto, že v lidském srdci je něco, co vede člověka k rozhodnutí – buď pro život, nebo pro smrt. Co to je a proč někteří Ježíše přijímají, a jiní ne, zůstává pro nás zatím tajemstvím. Satan je však vždy připraven vrhnout se na zaseté semeno Kristovy spravedlnosti a zničit ho, nebo mu alespoň zabránit v zapuštění kořenů. Vždy se také objeví starosti a nepokoj, které tlumí radost z evangelia. V každém případě jsou to satanovy plány, které nám chtějí bránit v chápání a mást nás, aby Boží slovo nepřineslo ovoce.

2. Jakou naději nám dávají podobenství, pokud jde o závěr velkého sporu? Mt 13,23

Tato naděje se projevuje dvěma způsoby:

I. Ti, kteří slyší Boží slovo a také podle něho žijí, nejsou dobří díky něčemu, co je jim vlastní, ale proto, že Duch svatý přebývá v jejich srdcích. Víra v Krista mění jejich život. Jsou ujišťováni, že ve velkém sporu budou stát mezi vítězi.

II. Rozséváč, který představuje Pána Ježíše, rozsévá semeno bez ohledu na to, kam semeno padne. I když přijde nazmar třeba velké množství zrní, ví, že žeň je jistá. Ani my se nemáme nechat znechutit, když se zdá, že satan vítězí. Vždyť Kristus už zvítězil a vírou v něho můžeme zvítězit i my.

3. Do jaké míry určují naše osobní rozhodnutí kvalitu naší půdy? Jestliže je naše půda neúrodná, můžeme z toho obviňovat satana?

PŠENICE A KOUKOL

1. Co představují jednotlivé symboly v tomto podobenství? Mt 13,24-30
Zkus o tom přemýšlet sám a pak to porovnej s verši 37-41.

| | |
|--------------|----------|
| pole | rozsévač |
| koukol | ženci |
| žeň | nepřítel |
| dobré semeno | |

Toto podobenství nás učí:

- Zlo má svůj původ u „nepřítele“. I když Bůh není zodpovědný za zlo, uvědomuje si přítomnost nepřítele.
- Je to nepřítel, kdo brání šíření evangelia.
- Dobro a zlo bude existovat na tomto světě a v církvi až do konce.
- K plevelu ve vlastním životě bychom měli být velmi nemilosrdní. Nikdy bychom však neměli spěchat soudit druhé.
- Opakuje ještě jednou: Boží lid má jistotu, že zvítězí (v. 40-43).

Koukol se podobal pšenici, dokud se neukázaly klasy, a do té chvíle to nerozeznal ani ten nejlepší hospodář. „Satan je podvodník. Když se dopustil prvního hříchu v nebi, ani andělé nepoznali dobře jeho povahu. Proto Bůh neodstranil satana ihned. Kdyby to učinil, andělé by nepochopili Boží spravedlnost a lásku. Pochybnosti o Boží dobrotě by jako zlé semeno přinesly hrozné plody hříchu a bídy. Bůh původce zla nezničil, ale dal mu příležitost, aby mohl plně ukázat svou povahu. Bůh po dlouhé věky s bolestí sledoval působení zla. Raději přinesl nekonečnou oběť na Golgotě, ale nechtěl dovolit, aby satan někoho oklamal svými falešnými názory. Nemůžeme odstraňovat koukol bez nebezpečí, že vytrhneme také obilí. Neměli bychom být stejně trpěliví se svými bližními, jako byl Pán nebe a země trpělivý se satanem?“ (KP 36,37)

2. Jak bys odpověděl členu sboru, který je v církevní kázni a tvrdí, že sbor jedná v rozporu s podobenstvím o pšenici a koukolu?

O ZLÝCH VINAŘÍCH

1. Ke každé postavě z podobenství, která je uvedena v tabulce, doplň odpovídající skutečnou postavu: Proroci a kněží, kteří zůstali věrní Bohu; Bůh; Boží zákon; Ježíš; Izrael; náboženští představitelé; pohané. Mt 21,33-41

| Symbol | Koho nebo co představuje? |
|-------------|---------------------------|
| Hospodář | |
| Vinice | |
| Plot | |
| Nájemníci | |
| Sluhové | |
| Syn | |
| Jiní vinaři | |

Bůh překypuje láskou a milosrdenstvím. Jako hospodář oplotil vinici, aby ji chránil, tak Bůh svým zákonem, který s pomocí Ducha svatého posloucháme, chrání nás. Jako hospodář udělal všechno potřebné, aby vinice mohla přinášet ovoce, tak i Bůh činí všechno pro to, abychom mohli nést duchovní ovoce. Jako hospodář očekával, že mu budou vinaři věrní, tak i Bůh touží, abychom mu zůstali věrní. Avšak ti, kterým svěřil zodpovědnost, své povinnosti neplnili, a dokonce se postavili přímo proti svému pánu. A to je velká výstraha!

2. Ježíš končí toto podobenství tvrdými slovy: „Kdo padne na ten kámen, roztříští se, a na koho on padne, toho rozdrtí.“ (Mt 21,44) Koho nebo co představuje tento kámen? Jaký je rozdíl mezi „roztříštit se o kámen“ a „být rozdrcen kamenem“? Proč Ježíš končí podobenství touto poznámkou?

SVATEBNÍ ROUCHO

1. Podobenství o svatební hostině zdůrazňuje čtyři prvky velkého sporu. Do tabulky napiš příslušné verše. Mt 22,1-14

| Událost | Verše |
|-------------------------------------|-------|
| Boží pozvání k přijetí jeho spasení | |
| Boží milostivá nabídka spasení | |
| Lidé odmítají výzvu i nabídku | |
| Boží konečný soud | |

Boží pozvání. Podobně jako podobenství o vinici i toto podobenství ukazuje, jak Izrael odmítl evangelium. Bůh se proto obrací k pohanům. Bůh zve všechny lidi každé doby. Kristus promlouvá ke každému z nás: „Hle, stojím přede dveřmi a tluču; zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on se mnou.“ (Zj 3,20)

Boží nabídka. Hostitel se postaral o to, aby každý jeho host měl, pokud možno, všechno, co si jen bude přát. Zabil býčky i krmný dobytek a podle obyčeje všem přichystal zvláštní svatební roucho. Podobně Bůh obětoval svého Syna, abychom my nemuseli zemřít navěky. Vírou v Ježíše Krista si můžeme obléci roucho Kristovy spravedlnosti (Iz 61,10; Za 3,3-5).

Lidé odmítají Boží pozvání. Jistěže, satan dělá všechno co může, aby nám zabránil v přijetí Božího spasení. Může použít běžné záležitosti, které samy o sobě vůbec nemusí být zlé. V podobenství byl jeden člověk příliš zaneprázdňený svým polem, zatímco druhý svým obchodem. V protikladu k nim tam byl člověk, který na hostinu sice přišel, ale ve své pýše a soběstačnosti se rozhodl, že svatební roucho, které hostitel nabízí, nepotřebuje.

Boží konečný soud. Protože host bez svatebního roucha učinil nesprávné rozhodnutí, nemohl zůstat na svatební hostině. Tak to je s každým z nás. Na našich rozhodnutích, a to před i po vyznání víry v Pána Ježíše Krista, záleží, jestli ve velkém sporu prohráme, nebo zvítězíme. Jinými slovy, když se někdo rozhodne přijmout pozvání na svatební hostinu, ještě to neznamena, že se jí bude účastnit. O tom by měli přemýšlet všichni, kteří tvrdí, že pozvání přijali.

2. Jak bys odpověděl, kdyby se tě někdo právě teď zeptal: Jsi oblečený do roucha Kristovy spravedlnosti? Na základě čeho bys dal kladnou nebo zápornou odpověď?

ZTRACENÍ A NALEZENÍ

Lidstvo prohrálo hned poté, co se velký spor přesunul na tuto zemi. Když se vzdálíme od Boha a touláme se, bouříme, jsme lhostejní nebo pokrytečtí, pak prohráváme. Prohráváme i tehdy, když podlehneme satanovým pokušením anebo odmítneme Boží pozvání.

1. Tři podobenství z L 15 znázorňují tuto situaci pomocí tří ztracených věcí. Které to jsou? Kdo v těchto podobenstvích představuje Boha? Jaký postoj zaujímá Bůh vůči ztracenému lidstvu?

| | verše 3-7 | verše 8-10 | verše 11-32 |
|--------------------------------------|-----------|------------|-------------|
| Ztracený předmět | | | |
| Symbol Boha | | | |
| Co nás učí o Bohu způsob jeho reakce | | | |

Bůh odpovídá hříšníkovi přesně opačně, než tvrdí satan. Tato podobenství nám ukazují, že Boží láska je nekonečná a úžasná. Ukazují, že by Ježíš opustil nebe, aby spasil byť i jediného ztraceného hříšníka.

Podobenství o dvou synech představuje v lásce otce k synům Boží lásku. Zaměřuje se též na to, jak na svůj stav reaguje lidstvo. Mladší syn nastoupil svoji cestu na poušť hříchu se slovy: „Dej mi!“ Vlastní „já“ bylo jeho cílem, soběstačnost byla jeho bohem. Takováto meta ho mohla dovést na jediné místo – mezi vepře. Avšak vzpomínka na otcovu lásku ho přivedla k rozhodnutí vydat se na zpáteční cestu. „Jako dospívající mládenec považoval marnotratný syn svého otce za tvrdého a přísného. Nyní ho poznal úplně jinak. Podobně považují lidé oklamání satanem Boha za tvrdého a přísného. Domnívají se, že je sleduje, jen aby je mohl odsuzovat a snižovat, že nechce hříšníka přijmout, pokud může svůj postoj nějak ospravedlnit. Boží zákon považují za omezení lidského štěstí, za břemeno, od kterého rádi utíkají. Ale každý člověk, jehož zrak otevřela Kristova láska, vidí soucitného Boha.“ (KP 117)

Cílem staršího bratra z podobenství bylo také vlastní „já“; i jeho bohem byla soběstačnost. Prohlásil: „A mně jsi nikdy nedal ani kůzle...“ (L 15,29). Domníval se, že dlouholetou prací a poslušností si získá otcovo srdce (v. 28-30). Říkáme tomu legalismus. Bible už neprozrazuje, jestli tento starší syn našel pravou cestu domů, nebo ne.

2. Který syn byl podle podobenství vítězem?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Jak se můžeme – podle následujících podobenství – stát vítězi ve velkém sporu (Mt 25,1-13; L 12,16-21; 18,9-14)?

„Bůh vyslyšel modlitbu publikána, protože ukázala, do jaké míry je celník závislý na Všemohoucím. Neviděl na sobě nic dobrého, jediné hanbu. Tak se na sebe mají dívat všichni, kdo hledají Boha. Každý hříšník, který činí pokání, se má vírou vzdát falešné sebedůvěry a uchopit se nekonečné moci.“ (KP 90)

V knize Kristova podobenství si můžeš přečíst tyto kapitoly: „Vyšel rozsévač rozsévat“, „Koukol“, „Ztratil se, a je nalezen“, „Boží vinice“, „Bez svatebního roucha“, „Vstříc ženichovi“ (KP 13-30; 35-38; 114-121; 166-181; 182-189; 242-250).



Diskusní otázky

- 1. Jak rozumíš Ježíšovým slovům: „Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje“ (Mt 12,30), v souvislosti s tématem, které v tomto čtvrtletí studujeme? Proč v tomto konfliktu nemůže nikdo zůstat neutrální?**
- 2. Podobenství o koukolu ukazuje, jakým způsobem pracuje satan, aby svrhl Boží království. Co bys dělal, kdybys byl přesvědčen, že dokážeš rozeznat koukol mezi pšenici? Je snad naším úkolem pokusit se označovat koukol?**
- 3. Podobenství o mladším a starším synu znázorňuje dvě úplně odlišné reakce na Boží lásku. Ovlivňuje naše reakce nějakým způsobem jeho lásku k nám? Něco ale přece změní. Co to je?**

Mladší syn symbolizuje spasení z víry v Kristovu spravedlnost; starší – spasení ze skutků (legalismus). Diskutujte o rozdílech.



Shrnutí

Kristus přišel na tuto zemi, aby odhalil satanovy lži o Bohu, a to nejen svým životem, ale i pomocí podobenství, kterými učil posluchače. V nich zjišťujeme, jak zákeřný může být satan a jak využívá naše každodenní povinnosti k tomu, aby zastřel náš zrak, ovlivnil naše postoje a probudil naši pýchu a soběstačnost. Avšak každé Ježíšovo podobenství končí náznakem vítězství. Nastává žeň. Lidé přijímají Boží pozvání a někteří z nás nacházejí cestu domů.

VELKÝ SPOR A JEŽÍŠOVY ZÁZRAKY



Základní verš

„Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky.“ (J 11,25.26)



Týden ve zkratce

Ježíšovy zázraky. Jak nám představují Ježíše? Jak nám přibližují spasení? Co nám prozrazují o pozici satana ve velkém sporu?

Smysluplné zázraky. Zázrak je jev, který pro omezenost lidského poznání nemůžeme pochopit. Zázraky jsou činy, které přesahují známé hranice vědy a přírodních zákonů, proto je nemůžeme vysvětlit pomocí běžných fyzikálních jevů. To je také ve skutečnosti důvod, proč je nazýváme zázraky.

Bible zaznamenává asi 35 zázraků, které Ježíš jako člověk vykonal. Každý z nich měl určitý záměr. Všechny společně pomohly splnit jeho poslání – zmařit hřích, smrt a satana. Zázraky jsou důkazem toho, že konflikt mezi dobrem a zlem se dotýká života jednotlivců.

V tomto úkole prostudujeme pět zázraků, pomocí kterých Ježíš přinesl zdraví, život a pravdu těm, kteří to zoufale potřebovali. Kromě toho, že ukazují Ježíšovu moc a autoritu, svědčí také o tom, že ho poslal Otec, aby zachránil lidstvo před následky hříchu, protože ani dnes, v době internetu, raketoplánů a transplantací orgánů se člověk nemůže zachránit sám.

To je vskutku dobrá zpráva!

RYBNÍK BETHESDA

1. Přečti si celý příběh (J 5,1-18). Vysvětlí, jaký význam měla otázka, kterou Ježíš položil nemocnému u rybníka (v. 6).

Životopis tohoto muže je velmi stručný. Protože byl 38 roků nemocný, ztratil všechno – naději, rodinu i přátele. Byl obětí sobectví – když se voda v rybníce zviřila, ti, kteří věřili, že je voda uzdraví, ho vytlačili. Jako každý z nás, i on trpěl následkem hříchu – svého vlastního, ale i jiných lidí – tehdy mu to však už bylo jedno.

2. Které čtyři důsledky měl tento zázrak? Jak nám osvětlují velký spor?

J 5,14 _____

J 5,15 _____

J 5,16.18 _____

J 5,17 _____

Tento záznam nám odkrývá satanův nepřetržitý boj proti Božímu zákonu, ale vidíme ho z jiné perspektivy. Satan nás chce přesvědčit, že zachovávat Boží zákon je krutý, těžký a nemožný požadavek. Dělá všechno pro to, aby nám ho představil ve špatném světle. Využívá k tomu dokonce i domnělých ochránců zákona. To je právě to, co se tady stalo. Byl to vyšší zákon než nařízení o sobotě, kterým Ježíš odrážel útoky těch, kdo tvrdili, že přestoupil zákon. Jak ironické, že Ježíš, Zákonodárce, je obviněn z porušení zákona těmi, kteří se viděli v pozici obránců zákona.

Smutné na tomto příběhu je, jak satan dokázal zmanipulovat představitele Židů a využít jejich domnělou věrnost zákonu k tomu, aby je zaslepil tak, že nepochopili hlubší smysl, který jim chtěl Ježíš zjevit. Jinými slovy, ignorovali zázrak, který se stal, a napadli Ježíše, protože údajně porušil zákon.

3. Jaké poučení z toho vyplývá pro ty, kteří se považují za obránce zákona (i soboty!)?

SETNÍKŮV SLUHA

Mt 8,5-13

Neshody mezi lidmi byly jedním z prvních důsledků velkého sporu na této zemi. Když Kain zabil Ábela, satan se těšil z úspěchu. Ježíšovým posláním bylo proto nejen tělesné uzdravení, ale i duchovní, které by lidi sjednotilo a napomohlo k šíření evangelia.

V tomto kontextu byla setníkova prosba velmi neobvyklá, a to ze dvou důvodů. Za prvé, setník, jako voják z povolání, byl zodpovědný za sto římských vojáků. Židé, protože je Římané utlačovali, je měli v opovržení. Za druhé, setník chtěl pomoci svému otroku. Ani Řekové, ani Římané nepokládali otroky za lidi (římský státník a autor spisu „O zemědělství“ Kato radil, aby staré a nemocné otroky vyhazovali stejně jako nepotřebné zemědělské nářadí).

V takovýchto postojích se projevuje satan. Nejenže odhalují jeho charakter (jako protipól charakteru Krista), ale také brání šíření evangelia. Setníkovo chování je v přímém protikladu k chování satana. Bourá bariéry, které lidi rozdělují.

1. Za co pochválil Ježíš setníka a proč? Mt 8,8-10

Je zvláštní, že Říman, a navíc pohan, projevil takovou víru v Krista. Není tedy divu, že Ježíš na to reaguje slovy: „Právím vám, že mnozí od východu i západu přijdou a budou stolovat s Abrahamem, Izákem a Jákobem v království nebeském; ale synové království budou vyvrženi ven do tmy; tam bude pláč a skřípění zubů.“ (Mt 8,11.12) Tento setník, který se narodil jako pohan, byl vychován modlářskou Římskou říší a byl také vycvičen jako voják. Odlišný vzděláním, okolím zdánlivě odříznutý od duchovního života a zavržený náboženskou nesnášenlivostí těch, kteří se výlučně pokládali za dědice spasení. Navzdory tomu však odpovídá vírou v Krista takovým způsobem, jak by to měli dělat ti, kteří se prohlašují za Boží věrné služebníky!

2. Jeden mladý muž byl tak nadšen adventistickou literaturou, že při první příležitosti spěchal do sboru. Byl však zklamán, protože ho přivítal chlad. Když slyšel, jak se někteří lidé na chodbě baví, začal mít pochybnosti o našem poselství. Do jaké míry je tento případ paralelou příběhu o setníkovi? Nedo-pouštíme se někdy týčhž chyb jako Židé?

POSEDLÝ DÉMONY

Nový zákon uznává existenci posedlosti démony. Mnoho dnešních lidí pokládá příznaky posedlosti za tělesné nebo duševní poruchy. Tito lidé však žijí v omylu.

1. Popiš, jak reagoval zástup a jak farizeové, když Ježíš uzdravil člověka posedlého démonem. Proč byla jejich reakce odlišná? Mt 12,22-24

2. Jak odpověděl Ježíš na obvinění, že vyhnal démona mocí knížete démonů? Mt 12,25-28

Ježíš odpověděl podobenstvím (v. 29), kterým chtěl ukázat, jak nerozumná je námitka farizeů. Zároveň nám tím přiblížil velký spor. Toto podobenství „potvrzuje pravdu z 28. verše, že království Boží už přišlo a že satanovo království je narušeno.“ (5BC 395)

3. Přečti si Mt 12,29. Co chtěl Ježíš těmito slovy povědět? Jak můžeme v našem životě aplikovat jeho výstrahu, když chceme chránit naše „domovy“ před nepřítelem?

V této kapitole nás Ježíš staví před rozhodnutí. Když se rozhodneme pro Krista, budeme shromážděni do jeho království; když pro Belzebula, budeme vydáni soudu. Ve velkém sporu se musí rozhodnout každý sám. Kdo o sobě tvrdí, že je neutrální, toho satan automaticky přetahuje na svou stranu. Taková je skutečnost.

Ježíš se tu dotýká ještě jednoho problému – neodpuštělného hříchu (v. 32). Dopouštíme se ho tehdy, když vytrvale odmítáme Krista a úmyslně volíme možnosti, které jsou v rozporu se zásadami jeho království; když už nepovažujeme hřích za hřích; když tmu pokládáme za světlo; když se nám satanovy podvody stávají pravdou a když naše srdce jsou tak ztvrdlá, že už si neuvědomují potřebu odpuštění. Když se však někdo obává, že se dopustil neodpuštělného hříchu, o čem to svědčí?

4. Mnozí mají tendenci myslet si, že biblické příběhy o lidech posedlých démony jsou jen popisem událostí, ve kterých se projevily duševní choroby. Co chce satan získat touto lží? Jak se před tím můžeme chránit a jak pomoci těm, kteří mají sklon věřit satanovým podvodům?

DOTEK VÍRY

Mk 5,25-34

Už dvanáct roků držel satan tuto ženu v zajetí nevléčitelné choroby, která ji oslabovala nejen tělesně, ale i duševně a duchovně. Protože ji okolí považovalo za nečistou (Lv 15,25-27), nemohla se setkávat s přáteli ani s rodinou. Když už zkusila všechno, utratila veškerý majetek a ztratila jakoukoliv naději, doslechla se, že Ježíš přichází do města. Mohl by jí pomoci?

1. Co myslíš, že tato žena slyšela o Ježíši? Byl pro ni Ježíš první, nebo poslední nadějí?

Ježíš učinil doposud nejméně šestnáct zázraků. Je možné, aby se tato žena o některých doslechla? Šířit dobrou zprávu o Ježíši je jedním z prvních kroků, které musíme udělat, když chceme porazit satana.

Slyšet o Ježíši však nestačí. Slyšení musí vést k víře a víra ke skutkům. Nikdo z těch, které Ježíš uzdravil, neměli naději žít normálním, radostným životem, pokud by k němu nepřišli. Tato žena nejen že přišla, ona se ho i dotkla.

Vítězi ve velkém sporu se můžeme stát jen tehdy, když se „dotkneme“ Ježíše. Spásná víra není rozumový souhlas ani přijetí pravdy, ale víra, kterou se Ježíš stává naším osobním Spasitelem. Zkušenost této ženy se musí stát naší zkušeností. „Pravá víra je život a dodává sílu. Je to naprostá důvěra, která přináší člověku vítězství.“ (TV 220)

Víra musí mít moc „zadržet“ Boha, „zastavit“ ho na cestě. „Kdo se to dotkl mého šatu?“ zeptal se Ježíš. Není to výčitka, ale uznání, že na tomto světě poznamenaném zápasem mezi dobrem a zlem, kde si satan nárokuje vítězství, musí víra napřáhnout ruku a dotknout se Boha.

2. I když jsou Ježíšova zázračná uzdravení pro nás velkou útěchou, jedna otázka stále zůstává. Z evangelíí víme, že Ježíš uzdravil každého, kdo za ním přišel. Dnes, i když se modlíme za uzdravení, ne vždy se tak stane. Znamená to snad, že už o nás tolik nestojí? Jestliže tomu tak není, jak potom vysvětlit ten rozdíl?

„LAZARE, POJĎ VEN!“

J 11,1-45

Když jejich bratr vážně onemocněl, Marie a Marta se obrátily k Ježíši o pomoc. I ony určitě slyšely o mnoha Ježíšových zázracích. Možná byly i svědky některého z nich. Kromě toho třetí verš naznačuje, že mezi Ježíšem a Lazarem bylo úzké přátelství. Slovo, které je přeloženo jako „máš rád“, v sobě skrývá uznání, respekt a úctu.

1. Proč Ježíš odkládal návštěvu Lazara, když ho měl tak rád? J 11,4.15

„Kristus se nevydal za Lazarem okamžitě také proto, že chtěl prokázat milost i těm, kdo jej nepřijali. Nespěchal, aby vzkříšením Lazara mohl svému tvrdohlavému nevěřícímu lidu znovu dokázat, že on je skutečně „vzkříšení a život“. Kristus se nechtěl vzdát naděje na záchranu svého lidu, ubohých bloudících ovcí z izraelského domu.“ (TV 337)

„Kdyby byl Kristus u lůžka nemocného Lazara, Lazar by nezemřel, protože satan by nad ním neměl žádnou moc. V přítomnosti Dárce života by nad ním smrt nemohla zvítězit. Proto Kristus nespěchal. Dovolil, aby nepřítel uplatnil svoji sílu, potom jej však vyhnal a porazil.“ (TV 337)

Vzkříšení Lazara byl Kristův nejúčinnější zázrak zaměřený proti satanovým nepřátelským tvrzením.

Satanovy extrém. Satan pracuje pomocí extrémů, přinejmenším v otázce smrti, o které více či méně přemýšlí každý z nás.

Pro mnohého sekulárního, moderního člověka končí všechno smrtí. Orgány přestávají fungovat, tělo se rozkládá a my se vracíme do prázdna, z kterého jsme povstali. Jinou možnost nemáme, proto je třeba co nejlépe využít čas našeho života na zemi.

V protikladu k tomu mnozí věří, že v nás existuje něco věčného, že i když zemřeme a naše tělo se rozloží, tento jakýsi prvek věčnosti žije dále. Znamená to tedy, že ve skutečnosti jsme nezemřeli. A proto, ať děláme cokoliv, čeká nás věčný život.

Věříme-li první nebo druhé možnosti, Ježíše v podstatě nepotřebujeme. Buď zemřeme a všechno navěky skončí, anebo žijeme dále i po smrti. Ani v jednom případě nezáleží na tom, jestli Ježíši věříme nebo ne. Satanovy podvody mohou mít na rozdíl od pravdy, která nepřichází v tolika obměnách, různou podobu (doléhají na nás ve všech možných formách, tvarech i barvách).

2. Jak nám příběh o vzkříšení Lazara pomáhá odhalit podstatu těchto ďábelských lží o smrti?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V tomto úkole jsme se podívali na velký spor skrze Ježíšovy zázraky. Jak nám velký spor představují dva další zázraky – (1) Mt 14,22-33; (2) Mk 1,21-28?

„Z úst ďáblem posedlého muže vycházela místo modlitby jen satanova slova. Nevyslovená prosba jeho srdce však byla i přesto vyslyšena. Volání člověka v nouzi, třeba i beze slov, nezůstane nikdy bez povšimnutí. Lidé, kteří chtějí uzavřít s Bohem smlouvu, nebudou ponecháni v moci satana či vlastní slabosti. Spasitel je vyzývá: »Ať se chopí mé záštity a uzavře se mnou pokoj, ať se mnou uzavře pokoj.« (Iz 27,5) Duchové temnoty budou sice bojovat o každého, nad kým jednou zvítězili, ale Boží anděl je přemohou. Pán praví: »Lze vzít bohatýru to, co pobral? Může uniknout zajatý lid Spravedlivého? Ale Hospodin praví toto: I bohatýru je možno vzít zajatce, co pobral ukrutník, může uniknout. Já s tvými odpurci povedu spor, já spásu dám tvým synům.« (Iz 49,24.25)“ (TV 160,161)

O zázracích se můžeš dočíst i v dalších kapitolách knihy Touha věků: „Poprvé před veleradou“, „V Kafarnaum“, „Setník“, „Ježíšovi bratři“, „Dotek důvěry“, „Noc na jezeře“, „Lazarovo vzkříšení“. (TV 124-133; 156-162; 199-207; 218-220; 237-240; 334-341)



Diskusní otázky

1. **Evangelia zaznamenávají, že Ježíš vykonal sedm zázraků v sobotu (Mk 1,21-28.29-31; 3,1-6; L 13,10-17; 14,1-4; J 5,1-5; 9). Proč to dělal, když věděl, že náboženští vůdcové ho za to obviní z porušování zákona?**
2. **Diskutujte o následujícím citátu: „Proměna lidského srdce a povahy je zázrakem. Svědčí o stále živém Spasiteli, který usiluje o záchranu lidí. Také důsledný život v Kristu je velkým zázrakem.“ (TV 259) Proč?**
3. **Jak bude satan v závěru velkého sporu používat zázraky, aby svedl Boží lid (Mt 24,24; 2 Te 2,9-12; Zj 16,14)?**



Shrnutí

Ježíšovy zázraky přinesly zdraví nemocným, svobodu otrokům hříchu, zrak slepým, přijetí zavrženým, život mrtvým a zejména odpuštění těm, kdo po něm toužili. Zázraky také přinesly naději, že Bůh, který žil mezi lidmi, bude ve velkém sporu vítězem, a že ten, který řekl „já jsem vzkříšení i život“, bude mít, pokud jde o hřích a smrt, poslední slovo.

JEŽÍŠ VÍTĚZÍ



Základní verš

„Já jsem tě oslavil na zemi, když jsem dokonal dílo, které jsi mi svěřil.“ (J 17,4)



Týden ve zkratce

Co je ústředním bodem plánu, který Bůh připravil k potlačení vzpoury započaté satanem v nebi? V jakém světle nám to představuje velký spor a co to znamená osobně pro každého z nás?

Otcova vůle byla motivující silou všeho, co Ježíš konal, když žil na této zemi. Plně si uvědomoval, že vůlí Otce je nejen jeho smrt jako smíření za hřích, ale také vítězství nad smrtí skrze vzkříšení. S takovým pohledem do budoucnosti Ježíš předvídal naplnění zaslíbení z Gn 3,15 o tom, že rozdrtí satanovi hlavu.

O závěru vesmírného sporu mezi silami dobra a zla, mezi Kristem a satanem rozhodl kříž. Ježíš šel cestou kříže sám a neochvějně přes všechna nebezpečí. Byl si vědom toho, že na konci se bude radovat z vítězství společně se všemi, kteří ho přijali jako svého Vykupitele.

SYN ČLOVĚKA „MUSÍ“...

„A začal je učit, že Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a po třech dnech vstát.“ (Mk 8,31)

„Syn člověka musí být vydán do rukou hříšných lidí, být ukřižován a třetího dne vstát.“ (L 24,7)

„Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“ (J 3,14.15)

Ve všech třech verších se vyskytuje slovo „musí“. Syn člověka „musí“ být vydán a ukřižován, Syn člověka „musí“ mnoho trpět.

Proč „musí“ Syn člověka toto všechno snášet? Protože jedině prostřednictvím Kristova dokonalého života a usmiřující smrti může mít padlé lidstvo naději, že se vyhne záhubě, která je nevyhnutelným důsledkem hříchu (Ř 6,23).

Bůh dal zákon a tento zákon byl přestoupen. Spravedlivý Bůh, aby zůstal spravedlivý, musí potrestat přestupníky. Ale tento spravedlivý Bůh je také milosrdný Bůh. Ze své milosti dal Ježíše, svého Syna, který je rovný Otcí, aby zemřel za lidské pokolení. Ježíš trpěl za nás, snášel spravedlivý hněv svatého Boha. To je důvod, proč Ježíš „musel“ zemřít. Na kříži se plně zjevila Boží spravedlnost. Bez kříže by se náš úděl ničím nelišil od údělu zvířat, ba byl by ještě horší, protože na rozdíl od nich můžeme myslet na věčnost, na něco vznešenějšího, než co prožíváme nyní. Je to však mimo náš dosah, proto jsou naše srdce nespokojená. Není divu, že Syn Boží „musel“ trpět a zemřít. Kdyby to neučinil, neměli bychom nic. Vědomí věčnosti by nám sice zůstalo, ale ztratili bychom jakoukoliv naději, že se jednou staneme obyvateli nové země.

- 1. Představ si, že bys měl jen dvě minuty na to, abys někomu vysvětlil význam kříže. Zkus si udělat několik poznámek, co bys pověděl o tom, proč Ježíš zemřel, co tím lidstvu přinesl, jakou naději nám kříž dává a jaký by byl náš úděl bez kříže.**

TĚLO A KREV

1. Jaké přikazy dal Ježíš při poslední večeři? 1 K 11,24.25

Účel tohoto ustanovení je velmi důležitý: „Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.“ (1 K 11,26) Jinými slovy, když slavíme Večeři Páně, svědčíme o tom, že věříme v Boží moc. Tato moc je založena na Božím vykupitelském díle prostřednictvím smrti Ježíše Krista.

Ježíš ustanovil Večeři Páně v historickém rámci Velikonoc (Ex 12), které připomínají satanské otroctví Židů a lidskou bezmocnost, ale i Boží milost jako jedinou naději pro každého, kdo se chce z tohoto otroctví vymanit. Tak jako se vysvobození Izraelců z egyptského zajetí zapsalo do historie Božího vykupitelského díla, tak je naše vysvobození z hříchu založeno na historické události kříže. Ježíš je velikonočním beránkem obětovným za nás. Díky této oběti můžeme mít podíl na Kristově vítězství ve velkém sporu.

Ježíšova slova, že jeho tělo a prolitá krev je nová smlouva, stojí přímo v těžišti velkého sporu. Satan tvrdí, že Boží zákon je svévolný, nespravedlivý a člověk ho nedokáže zachovávat. Svou smrtí však Ježíš uzavřel novou smlouvu, kterou je tento zákon vepsaný do srdcí Božích následovníků (Jr 31,31-34). Tato nová smlouva nám umožňuje prostřednictvím Ducha svatého, který v nás přebývá, milovat a poslouchat přikázání Pána, „který sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku“ (Ga 1,4).

K této novozákonní zkušenosti nás vyzývá Ježíš, když říká: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.“ (J 6,56)

„Když ve víře rozjímáme o velké oběti našeho Pána, přibližuje se náš duchovní život životu Krista. Každá Večeře Páně nás duchovně posiluje. Prostřednictvím tohoto obřadu můžeme navázat živé spojení s Kristem, a tím i Otcem. Památka Večeře zvláštním způsobem spojuje slabé lidské bytosti s Bohem.“ (TV 423)

2. Společenství při Večeři Páně je velmi důležité. Proč je však důležitá i každodenní osobní účast na „těle a krvi“ Kristově? Jak nás to posiluje v boji proti satanovým útokům?

GETSEMANE

„Řekl: Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mne tento kalich, ale ne, co já chci, nýbrž co ty chceš.“ (Mk 14,36)

„Ježíš za svého pozemského života přinesl s bolestným voláním a slzami oběť modliteb a úpěnlivých proseb Bohu, který ho mohl zachránit před smrtí; a Bůh ho pro jeho pokoru slyšel.“ (Žd 5,7)

Ještě jednou se zahrada stává bojištěm, na kterém zuří boj mezi pravdou a lží, spravedlností a hříchem. Jaký kontrast mezi zahradou Eden a zahradou Getsemane!

1. Přečti si, co prožíval Ježíš v Getsemane. V čem se projevuje lidská přirozenost Syna Božího? Jak rozumíš prosbě, aby Bůh od něj, je-li to možné, odňal tento kalich?

U Mk 14,37-50 nacházíme Ježíše před největší zkouškou jeho pozemského života. Učedníci spí. Nejsou schopni s ním bdít a modlit se za něj a když se probudili, nebylo to o nic lepší, protože, jak Marek zaznamenává: „Všichni ho opustili a utekli.“ (Mk 14,50).

Jaký jiný obraz můžeme vidět v protikladu k Boží dokonalosti a lásce, než hlubokou zkaženost a úpadek lidstva? Jidáš ho zrazuje, učedníci spí. A když je probudí, rozutečou se. Tmou přichází zástup. Jsou v něm i představitelé náboženského života. Zde je dramatický příklad, který vyjadřuje podstatu křesťanské teologie: ubohý morální stav hříšného, slabého, ospalého, chamtivého a utíkajícího lidstva.

To vše je v přímém rozporu se svatostí a sebeobětující láskou Ježíše Krista.

2. V Getsemane se zdá, jako by satan dočasně zvítězil nad všemi – kromě Ježíše. Jak satan využil slabosti ostatních? Proč neuspěl u Ježíše? Jaké poučení si z toho můžeme vzít, abychom lépe obstáli v osobních zkouškách?

„DOKONÁNO JEST!“

1. Jak rozumíš Ježíšovým výrokům z J 17,4 a 19,30? Co Ježíš dokonal?

Kříž je ústředním bodem Božího plánu v boji proti satanovi, protože bez něj by vesmír nepoznal pravou podstatu satanovy vzpoury. Kristovo dílo na kříži můžeme shrnout do tří výrazů: zjevení, vykoupení a konečné vyřešení.

Zjevení. Kříž zjevuje Boží charakter. Lucifer tvrdí, že Bůh je svévolný vládce. Kříž je však pro celý vesmír důkazem, jak velká je skutečně jeho láska. Kříž – to je Boží láska v akci (J 3,16).

Kříž také dokazuje neměnnost Božího zákona. Kdyby zákon mohl být změněn, hřích by pak neexistoval a Kristus by v podstatě nemusel zemřít.

Vykoupení. Pádem do hříchu jsme se octli pod nadvládou satana, který si dělá nárok na tento svět. Ale Bůh „nás vysvobodil z moci tmy a přenesl do království svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení a odpuštění hříchů.“ (Ko 1,13.14) Ježíš prolil svoji krev, když „na svém těle vzal naše hříchy« na kříž“ (1 Pt 2,24). Na kříži „v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.“ (2 K 5,19.21) Když Ježíš pověděl, že přišel proto, aby „dal svůj život jako výkupné za mnohé“ (Mk 10,45), potvrdil, že prostřednictvím kříže je vykoupení lidstva dokonáno.

Konečné vyřešení. Aby se Bůh stal vítězem velkého sporu, musí být problém hříchu jednou provždy vyřešen. Golgotou přestává být satan knížetem tohoto světa. Golgota zničila „toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla“ (Žd 2,14). Nakonec bude „uvržen do jezera, kde hoří síra“ (Zj 20,10).

2. Zjevení, vykoupení, konečné vyřešení. Jak mohou tyto výrazy v souvislosti s křížem ovlivnit a změnit tvůj život?

JEŽÍŠ VSTAL Z MRTVÝCH

- 1. Přečti si 1 K 15,12-28. Vypiš si řadu důvodů, které Pavel udává pro svoji víru ve vzkříšení. Vysvětli, jak svou víru spojuje s Božím plánem porazit smrt a satana.**

Satan a jeho spojenci doufali, že římská pečeť na Ježíšově hrobě ukončí jeho dílo. Bylo to však jen satanovo přání. Jaké právo má hrob, místo pro hříšníky, na toho, který nikdy „hříchu neučinil“ (1 Pt 2,22)? Vždyť „smrt ho nemohla udržet ve své moci“ (Sk 2,24). Satan nemohl udržet Ježíše v hrobě stejně, jako sopka nedokáže udržet žhavou lávu.

- 2. Satan je však vytrvalý bojovník. I když si uvědomil, že kříž a vzkříšení zpečetily jeho osud, nevzdal se a obelhával dále. Napiš, jak začal šířit pochybnosti o vzkříšení.**

Mt 28,12-13 _____

Mt 28,17 _____

L 24,9-11 _____

Od Golgoty satan nemilosrdně pokouší lidi a neustále zpochybňuje skutečnost kříže a vzkříšení. Rozum tyto události popírá, svými smysly je člověk nezjistí a věda je nemůže dokázat, ani vyvrátit. Tomášovi Ježíš řekl: „Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“ (J 20,29)

Duchovní věci lze poznávat duchovně. Pravá víra vztahuje ruce za hranice toho, čeho se můžeme dotknout, a dokáže přijmout skutečnost, že ten, který řekl „Dokonáno jest!“, je tentýž, který vstal z hrobu.

„Moc, která vyvedla z hrobu Krista, přivede k životu i jeho církev a oslaví ji s ním »vysoko nad všechny vlády, mocnosti, síly i panstva, nad všechna jména, která jsou zývána, jak v tomto věku, tak i v budoucím« (Ef 1,21).“ (TV 503)

- 3. Co znamenají Pavlova slova: „abychom... tak i my v novotě života chodili“? (Ř 6,4 – PBK) Můžeme čestně odpovědět, že od té doby, co jsme přijali Krista, chodíme v „novotě života“?**

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si prostuduj kapitoly „Příklad pokory“ až po „Setkání s učedníky“ (412-515).

„Kristus nepodlehł smrti, dokud nedokončil dílo, které přišel vykonat. Posledním dechem zvolal: „Dokonáno jest!“ (J 19,30) Boj byl úspěšně dobojován. Kristus zvítězil svou pravicí, svou svatou paží (viz Ž 98,1). Jako vítěz vztyčil svůj prapor na věčných výšinách. Andělé měli nevýslovnou radost. Celé nebe jávalo nad Spasitelovým vítězstvím. Satan byl poražen a uvědomil si, že přišel o své panství.“ (TV 487)



Diskusní otázky

- 1. Přečti si J 13,1-17. Zde je zpráva o tom, jak se Mistr stal pokorným sluhou svých učedníků. Pokus se vysvětlit, jak nám tento čin přibližuje problém velkého sporu. Jaký význam má pro nás účast na tomto obřadu?**
- 2. Jak souvisí tvrzení, že zachovávat se má den Ježíšova vzkříšení (neděle), se satanovými pokusy odstranit Boží zákon? (Ex 20,8-11) Proč bude satan v závěru dějin útočit právě na tuto část Božího zákona?**
- 3. Někteří křesťané se domnívají, že Kristova smrt sloužila jen pro zjevení Boží lásky, říkají, že pro naši spásu nebylo zapotřebí prolít krev. Jak bys reagoval na takovéto chápání kříže?**



Shrnutí

Poslední události Ježíšova života na zemi, které jsou ústředním dějstvím velkého sporu, jsou zárukou, že satanovy pokusy zpochybnit Boží charakter budou odhaleny. Nic jiného nemůže být větším důkazem Boží lásky, než smrt na kříži. Nic jiného nemůže být větším důkazem Boží moci nad hříchem, než vzkříšení toho, který nepoznal hřích. Jestliže tato láska a moc žije v našich srdcích, vydobyté vítězství nad hříchem a smrtí se může stát i naším vítězstvím.

BOJ O NAŠE SRDCE



Základní verš

„Nevedeme svůj boj proti lidským nepřátelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla.“ (Ef 6,12)



Týden ve zkratce

Od chvíle, kdy člověk padl do hříchu, chce satan ovládat srdce i mysl lidí. Jaké prostředky používá? Co máme k dispozici, abychom mohli odolat tak zákeřnému nepříteli?

Boj o naše srdce. Problém velkého sporu se dotýká celého vesmíru. Obyvatelé země ho vnímají hlavně jako zápas o své srdce a mysl. Na rozdíl od bitev, kde se ozývají výstřely pušek, tanků a stíhaček, probíhá tento boj úplně potichu v nedostupných místech lidského svědomí.

Skutečné vítězství v tomto konfliktu nám bylo vydobyto na kříži, kde satan utrpěl porážku. Na konci prorockého tisíciletí odstraní Bůh jako vítěz satana, hřích a smrt jednou provždy z vesmíru.

Zárukou toho je kříž. Jedinou otázkou pro každého z nás zůstává: Budu patřit mezi ty, kteří budou spolu se satanem, hříchem a smrtí zničeni? Nebo se budu těšit z vítězství, které Ježíš získal na kříži, a budu mezi těmi, kdo budou žít věčně v království, které nikdy neskončí?

Protože jsme všichni každodenně zatahováni do velkého sporu, dotýká se tato otázka každého z nás. Proto si každý den položíme otázku: Na které straně ve skutečnosti stojím? O čem svědčí má rozhodnutí?

TEN, KTERÝ ODEŠEL

„Tu vstoupil satan do Jidáše, nazývaného Iškariotský, který byl z počtu Dvanácti.“
(L 22,3)

- 1. Každý Ježíšův učedník měl své charakterové nedostatky. Setkáváme se u nich s hrubostí i sobectvím, které se projevovaly různým způsobem. Čím se však odlišoval Jidáš, do kterého vstoupil satan? Uvedené texty nám pomohou odpovědět na tuto důležitou otázku.**

J 12,1-7 _____

Mt 26,14.15 _____

„Jidáš viděl, jak za Ježíšem z měst i vesnic přicházejí nemocní, chromí a slepí. Viděl u jeho nohou ležet umírající. Byl při tom, když Spasitel zázračně uzdravoval z nemocí, vyháněl démony a křísil mrtvé. Sám na sobě cítil vliv Kristovy moci. Poznal, že Ježíšovo učení překonává vše, co dosud slyšel. Miloval velikého Učitele a chtěl být s ním. Toužil po změně povahy i života a doufal, že ve spojení s Ježíšem ji zakusí. Spasitel Jidáše neodmítl. Zařadil jej mezi dvanáct vyvolených. Svěřil mu poslání evangelisty. Dal mu moc uzdravovat nemocné a vyhánět démony. Jidáš se však Kristu cele nepoddal. Nevzdal se světské ctižádosti a lásky k penězům. Přijal místo Kristova služebníka, ale nepodřídil se božské přetvářející moci. Myslel si, že se může dál držet svých názorů a spoléhat na vlastní úsudek. Podporoval v sobě sklon kritizovat a odsuzovat.“ (TV 457)

- 2. Uvažuj o Jidášových charakterových vlastnostech. V jakém smyslu smíme říci, že v každém z nás je takový malý Jidáš? Jak se můžeme vyvarovat osudných chyb, kterých se Jidáš dopustil? (Viz Ga 5,16-25.)**

TEN, KTERÝ ODEŠEL, ALE POZDĚJI SE VRÁTIL

„Petr prohlásil: »I kdybych měl s tebou umřít, nezapřu tě.« Podobně mluvili všichni učedníci.“ (Mt 26,35)

„Tu se začal zaklínat a zapřísahat: »Neznám toho člověka.« V tom zakokrhal kout.“ (Mt 26,74)

1. Evangelia zaznamenávají dvě Petrova vyznání. Která to jsou a proč jsou důležitá? Co nám prozrazují o Petrově charakteru? Mt 16,16-20; J 6,68.69

Petr je plný protikladů. Byl mezi prvními, kdo přijali pravdu o tom, že Kristus je Bůh v lidském těle. Ale když Ježíš naznačil, že k poslání Mesiáše patří i smrt, Petr ho pokáral. Jeho představy o Mesiáši byly spojeny s královskou korunou, ne s křížem. Ježíš mu odpověděl, že jeho představa je satanského původu (Mt 16,22.23).

Při poslední večeři, když Ježíš oznámil, že zanedlouho zemře a učedníci se rozprchnou, Petrovo chápání učednictví zakolísalo podruhé. Jeho prudká reakce opět odhalila jeho sebedůvěru. Ať ostatní udělají cokoli, on svého Pána nikdy nezapře. Jeho Pán ho ale znal mnohem lépe. (Mt 26,33-35)

Výbušný Petr nedokáže bdít na modlitbě s Ježíšem v Getsemane (v. 40). Za chvíli na to už vytahuje meč proti Ježíšovým nepřátelům (v. 51). Netrvalo dlouho a nerozvázná odvaha se mění ve zbabělě zapření. Až při zpěvu kohouta si Petr uvědomí svůj stav. Při pohledu na Spasitele si vzpomene na jeho varování i zaslíbení: „Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala; a ty, až se obrátíš...“ (L 22,31.32) Výčitky svědomí a upřímná lítost přivedly Petra zpět z osidel satana do kruhu učedníků. Měl tu přednost, že byl mezi prvními, kteří viděli zvzkříšeného Pána a byli jím pověřeni konat jeho dílo.

2. Mnozí z nás se podobají Petrovi. Prohlašujeme, co všechno pro Pána uděláme, ale nesplníme to. Jakým poučením může být Petrova zkušenost pro nás? Jak nám pomůže nevzdat se ve chvílích beznaděje a zoufalství, které satan připravuje i nám?

PROTI VLÁDCŮM TEMNOSTI

1. Co říká Pavel o boji mezi dobrem a zlem? Ef 6,10-12

V Ef 1,18-21 se Pavel modlí, aby Efezané z vlastní zkušenosti poznali Boží moc, jak se projevila při Kristově vzkříšení. V Ef 2,1-7 vysvětluje, jak doufá, že tuto moc skutečně zakusí. Jak Bůh vzkřísil z mrtvých Krista, tak může vzkřísit i je ze smrti hříchu k novému životu v Kristu. Na závěr svého listu, v Ef 6,10-12, jim Pavel připomíná, aby celý zbytek svého křesťanského života spoléhali na tuto moc, která jim pomůže v boji „proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla“.

Někteří z „vládců věku tmy“ tvrdí, že Bůh je mrtev a že žádný hřích neexistuje; v nejhorším případě je to jen prohra nebo neúspěch. Jiní se domnívají, že společnost akceptované mravní principy jsou už Božími měřítky. Další zase tvrdí, že smrt je jakousi bránou do dalšího života; milost není Boží vlastností, ale lidskou silou, kterou se člověk může sám zachránit.

2. Jakou roli hrají ve velkém sporu tyto nesprávné názory? Může je satan použít, aby nás oklamal?

Pavel nás nenechává na pochybách, pokud jde o satanovy schopnosti a možnosti. Satan dělá, co může, aby ovlivnil významné osobnosti ve společnosti, v politice, soudnictví, ekonomice, psychologii i vědě a odlákal tak lidi pryč od Boha. Satanovy prostředky byly účinné v Pavlových dnech; stejný úspěch mají i v dnešním moderním světě, kde je představa skutečného satana často terčem zesměšňování, jako by to nebylo nic jiného než pověra, která vznikla v důsledku předcházející doby intelektuálního a vědeckého temna. Bojovat proti mocnostem, které jsou v přesile, je určitě těžké. Kdo by však bojoval proti nepříteli, o kterém si myslí, že ani neexistuje?

3. Do jaké míry lze mluvit o satanu, Luciferovi atd., abychom nepřešli do extrémů – je lepší přeceňovat možnosti zla, nebo je podceňovat?



ZBRANĚ BOJE

Včera jsme se zabývali „silami ovládajícími tento věk tmy“ a „nadzemskými duchy zla“, kteří proti nám bojují ve velkém sporu. Bůh nás však v tomto boji nenechává bezbranné.

- 1. Kromě vzkříšení, o kterém jsme přemýšleli včera, vyjmenuj ještě další zbraně, které může křesťan použít v boji. Které z nich jsou nejdůležitější a proč?**

Ef 6,13-18 _____

Žd 4,12 _____

Zj 12,11 _____

- 2. Proč je – vzhledem k satanovým obviněním Božího charakteru – láska důležitou zbraní ve velkém sporu?**

Další zbraní je pancíř světla. U J 8,12 čteme tato Ježíšova slova: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ Jako tma nemůže existovat tam, kde je světlo, tak ani hřích nemůže existovat tam, kde je Kristus. Když ho následujeme, svítí nám na cestu. Před jeho světlem mizí zlo jako noční tvorové před světlem vycházejícího slunce.

- 3. Napiš seznam všech zbraní, které máme ve velkém sporu k dispozici. Uvažuj o významu každé z nich, ale i o tom, jak je můžeš použít při útoku nepřitele.**

JE-LI BŮH S NÁMI

1. Přečti si Ř 8,31-39 a odpověz na následující otázky:

Jakou máme záruku, že Bůh nám dá vítězství?

Když následujeme Krista, proč nás nemůže nikdo – ani satan – odsoudit?

Co znamená, že „ve všem slavně vítězíme“? (v. 37)

Co znamená, že Kristus se přimlouvá za nás? (v. 34) Jak by to mělo ovlivnit způsob našeho života? Proč potřebujeme prostředníka?

„Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ (v. 38.39) Co znamenají tato slova, zejména v souvislosti s velkým sporem? O čem nás ujišťují? A zároveň, co neznamenají? Jaký nesprávný závěr, pokud jde o spasení, z nich může někdo vyvodit?

2. Mezi tato krásná zaslíbení Pavel vkládá slova: „Denně jsme pro tebe vydáváni na smrt, jsme jako ovce určené na porážku.“ (v. 36) O čem to hovoří? Jak to souvisí s dalšími verši? (Např. v. 37.)

3. Přečti si tyto verše několikrát, abys jasně viděl naději a zaslíbení, která z nich plynou. To všechno díky tomu, co Bůh učinil prostřednictvím Ježíše pro nás. Pavel používá všude slovo „my“ nebo „nám“. Vložme proto do textu své jméno a zkusme si ho přečíst ještě jednou. Aplikujme ho do své situace, ať jsou okolnosti jakékoliv. Vírou se uchopme zaslíbení a přijměme je za své. Co jiného můžeme v tomto hříšném, umírajícím světě udělat?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Opět si přečti Ef 6,14-17 a na papír si vypiš: (1) všechny součásti Boží výzbroje, (2) co symbolizují a (3) jaké je jejich použití. Například (1) pás (2) představuje pravdu, (3) satan tvrdí lži o Božím charakteru, proti kterým musíme bojovat pravdou.

„Musíme si obléci celou Boží výzbroj a potom pevně stát. Pán nás poctil tím, že si nás vybral jako své vojáky. Bojujme pro něj statečně. Pravda ať se projeví v každém našem jednání. Pro blaho duše je nutná čestnost ve všem. V úsilí dosáhnout vítězství nad vlastními nedostatky vám Bůh svým Duchem svatým pomůže, abyste byli obezřetní v každé situaci a nedali nepříteli příležitost zle hovořit o pravdě. Oblečte si pancíř Boží spravedlnosti, jehož nošení je předností všech. Tato výzbroj bude chránit váš duchovní život.“ (6BC 1119)

V knize Touha věků si přečti kapitoly: „Ve stínu kříže“, „Světlo světa a slepota farizeů“, „Nebojte se!“, „Soud“, „Jidáš“ a „Znovu u jezera“ (TV 262-268; 296-304; 424-436; 445-462; 516-520).



Diskusní otázky

- 1. Lukáš píše: „Tu vstoupil satan do Jidáše...“ (L 22,3) Jak může satan vstoupit do člověka? Může to udělat bez jeho souhlasu? Vysvětli! Čím se liší vstup satana do člověka od Ježíšova příchodu do lidského srdce?**
- 2. Stále znovu se setkáváme s tím, že egoismus brání Boží milosti v jejím působení. Proč? Nezavrhlho snad křesťanství zdravou sebeúctou člověka, když vyzývá k sebezapření?**
- 3. Proč jsou nesprávné filozofie, založené na lidských omylech, ideálními zbraněmi pro satana? Jak je využívá ve svůj prospěch?**



Shrnutí

Satan se snaží získat vládu nad naším srdcem i myslí tím, že v nás podporuje pocit soběstačnosti. Abychom zvítězili, musíme přijmout spasení, které nabízí Ježíš ve své krvi. Mocí Ducha svatého, který v nás bude přebývat, získáme kompletní výzbroj do boje proti nepříteli.

VELKÝ SPOR A CÍRKEV



Základní verš

„Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,19.20)



Týden ve zkratce

Jakou roli má církev ve velkém sporu? Jak jí satan brání splnit její poslání? Které zbraně musí církev použít na svou obranu?

Církev v cizím světě. I když kříž zpečetil satanův osud, velký spor skončí, až když církev bude hlásat evangelium o spasení po celém světě a Kristus se vrátí. „A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“ (Mt 24,14)

Od vzniku církve se síly zla snaží různým způsobem – uvnitř i vně církve – překazit její úsilí v šíření radosti ze spasení. Pronásledování, nesprávné učení, vnitřní rozkoly – to jsou zbraně, které nepřítel používá, aby jí překazil splnit Bohem určené poslání.

Kristus však nenechává svou církev bez pomoci. Aby její věrní členové mohli nést prapor pravdy hynoucímu světu, poslal Ducha svatého a zachoval své slovo až doposud.

POVĚŘENÍ A MOC

„Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,19.20)

Toto pověření je věčné. Zodpovědnost za jeho plnění leží na každé generaci. Motivuje každého, kdo se hlásí ke jménu Ježíše Krista. Cílem hlásání dobré zprávy všem národům je spasení lidí a vytvoření společenství, v kterém se mohou jednotlivci navzájem posilovat a pokračovat v šíření evangelia.

Tento cíl je však v rozporu s cílem satana. On pohrdá Božím lidem i jednotou, která mezi nimi vládne. Jeho záměrem vždy bylo rozptýlit stádo a zahnat ovce co nejdále od Pastýře. Snaží se toho dosáhnout různými prostředky:

- aby církev rozdělil, využívá například kulturních rozdílů mezi jednotlivými národy;
- aby církev zmátl, zavádí náboženské teorie, které nemají biblický základ;
- aby církev otupil, podporuje cíle, které se od ní nevyžadují, ale pouze ji uspávají;
- aby církev oslabil, dává jí emocionální náplň, která potlačuje „osobní kříž“.

S tímto nepřitelem nemůžeme bojovat sami. Máme tedy jen dvě možnosti: Kristus, nebo prohra.

1. Jak Kristus zmocňuje své učedníky, aby mohli dokončit jím svěřené dílo? Mt 28,20; Sk 1,8; 2,1-4

Řecké slovo ve Sk 1,8, přeložené jako „moc“, je „dynamis“. Slovo „dynamit“ má svůj původ právě v tomto řeckém slově.

Jiná náboženství mají významné vůdce a velkolepé programy. Nikdo však nemá takové odvážné plány jako křesťanství; žádní jiní učedníci nedostali takové mocné zaslíbení, jaké dal Kristus svým učedníkům. Ježíš je stále s námi a Duch svatý nás neustále posiluje. Přes satanovy největší snahy nám i dnes pomáhají šířit evangelium.

2. Ve velkém sporu není nikdo neutrální. I jako člen církve – buď pomáháš plnit poslání, nebo jsi překážkou. Podívej se důsledně na svůj život, na své postoje, slova a činy a polož si otázku: Pomáhám, nebo překážím?

POČÁTKY ZÁPASU V RANÉ CÍRKVI

1. Přečti si uvedené statě a ke každé vypiš slovo, které je charakteristické pro satanův boj proti rané církvi.

Sk 4,1-3 _____

Sk 5,1-11 _____

Sk 7,54-60 _____

Sk 8,3.4 _____

Zj 12 předpovídá, že satanův boj proti Božímu lidu bude mít několik podob. Satan byl zděšený neobyčejným růstem církve v Jeruzalémě a okolí, a tak použil vše, co bylo v jeho moci, aby tento postup zastavil. Kdyby se mu to podařilo v začátcích, jak lehce by dokončil své dílo zkázy!

Jeden z jeho prvních pokusů selhal. Ukamenování Štěpána, čímž církev ani zdaleka nezničil, se stalo mezníkem v její začínající historii. Štěpánovo kázání (Sk 7) jasně ukazuje přechod od starého k novému, od Ježíše ukřižovaného ke Kristu, který naplnil mesiánská proroctví, od chrámu na zemi ke chrámu v nebi, kde vzkříšený Ježíš sedí po pravici svého Otce. Štěpánovo kázání i jeho smrt doširoka otevřely rané církvi dveře možnosti.

„Mučednická smrt Štěpánova velice zapůsobila na všechny, kdož byli jejími svědky. Vzpomínka na pečeť Boží na jeho tváři, vzpomínka na jeho slova, která se dotkla srdcí všech, kdož je vyslechli, vtiskla se do paměti diváků a dosvědčovala pravdu toho, co hlásal. Jeho smrt byla bolestnou zkouškou pro církev, vedla však k přesvědčení Saula, který nemohl vymazat ze své paměti víru a pevnost mučedníka a slávu, která spočinula na jeho tváři.“ (SA 68,69)

2. I v dnešní době, podobně jako tehdy, je satan rozhodnut bránit nám v šíření evangelia. Jakou taktiku, kterou použil proti rané církvi, používá i proti nám? Jaké další způsoby používá dnes?

VÍTĚZSTVÍ RANÉ CÍRKVE

„Ať tedy všechen Izrael s jistotou ví, že toho Ježíše, kterého vy jste ukřižovali, učinil Bůh Pánem a Mesiášem.« Když to slyšeli, byli zasaženi v srdci a řekli Petrovi i ostatním apoštolům: »Co máme dělat, bratři?« Petr jim odpověděl: »Obráťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého.«“ (Sk 2,36-38)

Včera jsme přemýšleli o zápasech, které církev prožívala, když ji chtěl satan odradit od plnění jejího poslání. Ježíš však slíbil, že prostřednictvím Ducha svatého bude vždy s ní. Proto čteme ve Skutcích apoštolů o vítězstvích.

- 1. Některá vítězství byla dosažena tím, že raná církev, i navzdory satanovým útokům, zůstala věrná křesťanským pravdám a zásadám. Přečti si uvedené texty a dopiš, o věrnost které pravdě nebo zásadě šlo. V prvních dvou řádcích jsou uvedeny příklady.**

| Text | Pravda, princip |
|---------------|---|
| Sk 1,14; 2,46 | V křesťanském životě a při plnění našeho poslání je velmi důležitá jednota. |
| Sk 2,36 | Kristus je současně Bůh i člověk. |
| Sk 2,4 | |
| Sk 5,29 | |
| Sk 6,1-4; 15 | |
| Sk 12,5 | |

- 2. Mezi křesťany je dnes moderní tvrdit, že učení není až tak důležité. „Mnohem důležitější je milovat Ježíše a věřit v něho,“ říkají. To je samozřejmě důležité, ale církev potřebuje i učení. Proč? Jak bychom mohli splnit Kristův příkaz, kdybychom nehlásali stejné evangelium? Mezi členy pochopitelně jsou určité rozdíly. V čem však musí vládnout soulad a jednota?**

DOBA ODPADNUTÍ OD PRAVDY

Včera jsme probírali vítězství rané církve, které se pojilo s věrností křesťanským pravdám a principům. Jak však čas plynul, situace se měnila.

1. Jak se na základě uvedených textů satan snaží nakazit církve falešným učením?

Sk 20,29-31 _____

2 Pt 2,1 _____

1 J 2,18.19 _____

V době od konce apoštolské církve až po začátek reformace (1517) byly některé základní křesťanské pravdy a principy nahrazeny bludy, které měly svůj původ v římské a řecké filozofii. Zakládaly se na touze po moci a vyvýšení různých církevních center v Římské říši. Byla to například tato učení:

- a) nesmrtelnost duše (Jb 14,2; 1 Tm 1,17; 6,16)
- b) křest malých dětí (Sk 8,12.13.29-38; 9,17.18; 1 K 1,14)
- c) přímluvné modlitby svatých (Žd 8,1-6; 9,11-15)
- d) svěcení neděle (Ex 20,8-11)
- e) spravedlnost ze skutků (Abk 2,4; Ř 2,17)
- f) církevní tradice jsou důležitější než biblické pravdy (Mt 15,1-3.6; Mk 7,8)

Formální obrácení císaře Konstantina v první polovině 4. století způsobilo, že křesťanství ztratilo ještě více ze své čistoty. Tato událost byla důvodem velké radosti, ale současně pod rouškou formální spravedlnosti začalo do církve pronikat svěťáctví. Úpadek rychle postupoval. Pohanství, i když zdánlivě poražené, zvítězilo; jeho učení, obřady a pověry byly začleněny do víry a bohoslužby takzvaných Kristových následovníků.

Hereze a bludy nevzniknou přes noc. Přicházejí pomalu a postupně, protože satan je trpělivý. Jeden „malý“ kompromis vede k dalšímu „malému“ kompromisu a tak to pokračuje dál a dále. Všechny tyto omyly se rodí v lidském srdci. Když se s nimi lidé ztotožní, vnesou je do církve.

2. Jak můžeme chránit sebe, a tím i církev, před tímto nebezpečím? V čem toto nebezpečí spočívá?

NÁVRAT K BIBLI

V době temného středověku bylo studium Bible omezeno na mnichy a uzavřeno do klášterů. Bylo protizákonné, aby obyčejní členové církve vlastnili Bibli. Ale zásluhou Angličana Johna Viklefa, který přeložil Bibli do jazyka svého lidu, se otevřela cesta pro reformaci. „Dal svým krajanům Bibli a učinil tím pro zlomení pout nevědomosti a hříchu, jakož i pro osvobození a povznesení své vlasti více, než kdy bylo učiněno nejskvělejšími vítězstvími na poli válečném.“ (VLB 65)

V Německu to byl Martin Luther, kdo se nemohl smířit s odpadnutím církve. Začal proto hlásat dvě významné biblické pravdy, které Římská církev dlouho zanedbávala: (1) jedině Písmo (sola Scriptura), (2) jen víra (sola fide).

1. Proč jsou tyto dvě pravdy tak důležité? Jakou úlohu sehrávají ve velkém sporu?

Až do doby, kdy začal Martin Luther šířit myšlenky o ospravedlnění z víry, ke kterým dospěl na základě studia listu Římanům a Galatským, Římská církev učila, že člověk může získat spasení pomocí různých skutků. Luther však odsoudil prodávání odpustků a falešné nauky, i když tím – podobně jako apoštolové před ním – riskoval vlastní život. Vyzýval lidi, aby okusili radost ze spasení pouhou vírou v Ježíšovu spravedlnost. K Lutherovi se připojili další reformátoři, jako Kalvín, Zwingli, Melancton a Wesley, a oživilo další biblické pravdy. Rodící se protestantská církev zavrhlala takové bludy, jako očistec, odpustky, modlitby za mrtvé a transsubstanciaci (víra, že při přijímání chleba a vína věřící přijímá skutečné tělo a krev Ježíše Krista).

Reformace však neobnovila pravdu o sobotě (Ex 20,8-11), o stavu mrtvých (Ž 115,7; Kaz 9,5.6.10) a o Ježíšově velekněžské službě (Žd 8,1-6; 9,11-15). Oživení těchto pravd mělo být dílem další skupiny, která navázala na hnutí Williama Millera (1839-1844). Na jejich základech později vznikla Církev adventistů sedmého dne.

2. Jak chápeš úlohu Církve adventistů sedmého dne ve velkém sporu? Proč Pán Bůh povolal tuto církev? Jaké specifické pravdy, které neučí nikdo jiný učíme, učíme my? Jak tyto pravdy zapadají do Božího plánu ukončit velký spor, až bude Boží charakter obhájen před celým vesmírem?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Zj 12,17 popisuje Boží lid posledních dnů. Zj 14,6-12 obsahuje poselství, které má zvěstovat. Jak souvisí toto poselství s velkým pověřením, které dal Ježíš svým učedníkům u Mt 28,19.20?

„Aby byl lid připraven obstát v den Boží, muselo být vykonáno velké dílo reformy. Bůh viděl, že mnozí z jeho vyznavačů nebudují pro věčnost, a ve své milosti hodlal poslat výstražné poselství, aby je vyburcoval z jejich otupělosti a připravil je na příchod Páně.

Tato výstraha je obsažena ve 14. kapitole Zjevení. Je v ní trojí poselství vyhlášené nebeskými bytostmi, po nichž hned následuje příchod Syna člověka, který přichází sklízet „žeň země“. První z těchto výstrah ohlašuje blížící se soud.

V knize Skutky apoštolů si přečti kapitoly: „Velké poslání“, „Letnice“, „Sedm diakonů“, „První křesťanský mučedník“, „Poselství evangelia v Antiochii“, „Hlasatelé evangelia“, „Působení mezi pohany“ (SA 19-32; 60-69; 103-123). Všimni si zápasů a vítězství apoštolské církve a také toho, jak Kristus a Duch svatý pomáhali církvi překonat satanovy útoky.

V knize Vítězství lásky Boží si přečti kapitoly: „Světlo vzhází v Anglii“, „Muž, kterého doba potřebovala“, „Bojovník za pravdu“, „Pravda postupuje vpřed na britských ostrovech“, „Tajemství chrámu Božího“, „Ježíš Kristus náš zastánce“, „Zákon Boží je neměnný“, „Obránci pravdy“ (VLB 59-70; 87-124; 178-192; 294-328). Všimni si, jakou roli sehrála reformace při oživení biblických pravd.



Diskusní otázky

1. **Jedním z vítězství, kterých dosáhla apoštolská církev, bylo překonání předsudků. (Sk 10; 11; 15) Satan používá tuto zbraň vždy, když se lidé obracejí k Bohu (Ga 2,11-13). Jak ji používá dnes, aby církev odradil od plnění jejího poslání? Jaké předsudky ti snad brání plně se zapojit do zvěstování evangelia?**
2. **„Setkal jsem se s Ježíšem a nemohu mlčet,“ řekl Sadhu Sunder Singh, Ind, který se obrátil ke Kristu od náboženství Sikhů. Přinesl evangelium do Tibetu, kde zemřel jako mučedník. Proč je osobní vztah ke Kristu ve svědecké službě tak důležitý?**



Shrnutí

Posláním církve je zvěstovat evangelium celému světu. Satan se jí však snaží v tom zabránit. Používá pronásledování, předsudky, falešná učení i nedostatečné studium Písma. Když chceme naplnit pověření nést evangelium, musíme zaměřit svůj pohled na Krista a pozvat Ducha svatého, aby změnil naše životy.

ZÁVĚR VELKÉHO SPORU



Základní verš

„Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí; spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů. Kdo by se nebál tebe, Pane, a nevzdal slávu tvému jménu, neboť ty jediný jsi Svatý; všechny národy přijdou a skloní se před tebou, neboť tvé spravedlivé soudy vyšly najevo.“ (Zj 15,3.4)



Týden ve zkratce

Jaký bude závěr velkého sporu? Co bude jeho vyvrcholením? Jak se bude týkat Božího lidu? Co bude jeho nejdůležitějším hlediskem?

Kruh se uzavírá. První kniha Bible ukazuje, jak velký spor na zemi začal; poslední kniha nám oznamuje, jak skončí. Na stránkách mezi tím se dočítáme, jak velký spor začal v nebi, oč v něm jde, jaké prostředky používá satan, co učinil Bůh, aby zabránil katastrofě způsobené satanem a pádem člověka, jak obstát při satanových útocích a jak jsme, jako jednotlivci i jako církve, do tohoto konfliktu vtaženi.

Kristova smrt na kříži je zárukou vítězství. Na kříži Ježíš porazil nepřítele a celému vesmíru ukázal, že satan je lhář. Pro všechny, kteří přijdou k Ježíši ve víře a pokání, připravuje místo na nové zemi. Závěr velkého sporu přinese konečný zánik hříchu, satana i smrti.

SATANŮV POSLEDNÍ ÚTOK

Ve Zj 12,17 je napsáno, že před závěrem velkého sporu satan plánuje ještě poslední útok: „Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova.“ Zj 13 a 14 stručně popisuje, jak tento konflikt bude probíhat.

1. Které dvě pozemské mocnosti použije satan v posledních dnech v boji proti Božímu lidu? Zj 13,1-17

První šelma představuje mocnost, která vznikla spojením církve a státu a ovládá křesťanský svět už několik století. Pavel ji nazývá „člověkem nepravosti“ a Daniel „malým rohem“ (2 Te 2,2-4; Da 7,8.20-25; 8,9-12). Obraz šelmy (Zj 13,14) ukazuje na podobu odpadlého náboženství, které se vytvoří, když se církve, z kterých se vytratil pravý duch reformace, spojí se státem a svá učení budou šířit i pomocí násilí. Spojením církví se státem se stanou dokonalým obrazem šelmy.

2. Jakým způsobem využívá satan systém vytvořený těmito dvěma mocnostmi v posledním boji velkého sporu? Jaké taktiky tyto mocnosti používají?

| Verše | Způsob, jakým satan použije tyto dvě mocnosti. |
|-------------|--|
| Da 7,25 | |
| Zj 13,12 | |
| Zj 13,13.14 | |
| Zj 13,15 | |
| Zj 13,15-17 | |

Satan použije systém vytvořený dvěma šelmami, aby mohl změnit Boží zákon a mohl také pronásledovat ty, kteří za všech okolností zůstali Bohu věrní a poslouchají jeho zákony, a dokonce aby mohl tyto neochvějné učenáky i zabít.

3. Raná církev ztratila kvůli kompromisům a odpadnutí Boží moc. Důsledkem toho bylo, že k šíření víry začala používat světskou moc. Jak funguje tento princip v našem osobním životě? To znamená, že když přijdeme o Boží moc, snažíme se použít sílu tam, kde bychom ji používat neměli.

BOŽÍ VÝZVA A VAROVÁNÍ

Ve Zj 12,17-13,18 je popsáno satanovo úsilí v závěrečném boji velkého sporu. Chce obvinít Boha a zničit jeho církve. Navzdory tomu je církev pověřena zvěstovat evangelium celému světu, což nakonec povede ke zničení satana. Proto chce satan zničit tento lid.

1. Jakou roli hraje Boží lid v šíření tohoto poselství? Jinými slovy, jde zde o skutečné anděly, nebo jsou jen symbolem něčeho jiného? Pokud ano, čeho?

Andělé představují „Boží svaté, kteří jsou zapojeni do hlásání věčného evangelia, jak se zmiňuje verš 6, v době, kdy nastává soud (v. 7).“ (7BC 827)

2. První anděl zvěstuje „věčné evangelium“. Proč se o něm mluví hned na začátku prorocké statě? Co je to „věčné evangelium“? Proč ho musí slyšet celý svět?

Druhý anděl zvěstoval, že padl Babylón, protože „opojil všechny národy svým smilstvím a dal jim pít z poháru hněvu“. Babylón je symbolem vzpoury proti Bohu (Gn 11,1-9; Iz 14,4.12-14). Ve Zjevení Babylón znázorňuje všechny falešné náboženské instituce a jejich představitele, zejména ale systém vytvořený šelmou a jejím obrazem, jehož vznikem začínají krize ze Zj 13,15-17.

Poselství třetího anděla je přísným varováním před uctíváním šelmy a jejího obrazu. Ve skutečnosti představuje jedno z nejtvrděších napomenutí Bible. Každý, kdo bere Písmo vážně, by měl proto studovat obsah a smysl poselství těchto tří andělů. Jen tak bude vědět, na kterou stranu se postavit v boji, který se odehrává zde na zemi.

3. Poselství druhého anděla, který oznamuje pád Babylóna, se naplní, když tradiční protestantismus ve své většině opustí věčné evangelium – ospravedlnění z víry, které hlásal první anděl. Pozoruješ, že se něco podobného děje dnes? Pokud ano, jak? Můžeme to vidět i v naší církvi a v našich životech? Jaké jediné řešení existuje?

BOŽÍ SOUD

„Volal mocným hlasem: »Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.«“ (Zj 14,7)

Jedno je jasné – poselství o „věčném evangeliu“ zahrnuje i poselství o soudu. O soudu mluvíme většinou v souvislosti s ukončením doby milosti, když se přestane hlásat evangelium. Verš 7 však říká, že svatí splňují své velké pověření (Mt 28,19.20) v téměř čase, kdy tento soud začíná. To znamená, že soud probíhá již v době před koncem velkého sporu na zemi.

Poselství o soudu ze Zj 14,7 ukazuje, že poslední soud začne ještě před Kristovým návratem. Víme, že Danielovo vidění o soudu v 7. kapitole představuje i poslední soud. Když tento soud započal, „jakoby Syn člověka“ (Kristus) dostal věčné království (Da 7,13.14), což, jak víme, se stane při druhém Kristově příchodu.

Zj 14,7 hlásá to, co nám odhaluje Da 7 – v nebi začne soud ještě před druhým příchodem Ježíše Krista. Oba tyto texty ukazují na stejnou událost, ale z jiného pohledu. Tento soud rozhodne o tom, že svatí dostanou království. Daniel to viděl takto: „...až přišel Věkovitý a soud byl předán svatým Nejvyššího; nadešla doba a království dostali do držení svatí.“ (Da 7,22) Pokud soud chápeme správně, víme, že Boží lid na něm obstojí.

1. Srovnej Zj 11,16-19 a Zj 14,7. Na základě čeho předpokládáme, že Zj 11,16-19 ukazuje na předadventní fázi posledního soudu? Jaký význam má skutečnost, že na soudu se objevila truhla smlouvy?

2. Jak chápeš úlohu předadventního soudu v souvislosti s velkým sporem? Když byl Bůh obviněn a byl také zpochybněn jeho charakter, jeho zákon a jeho vláda, bude na tomto soudu Bůh před celým vesmírem obhájen?

KDYŽ PROBÍHÁ SOUD

1. Jak charakterizuje Zj 12,17 Boží lid poslední doby? Jak souvisí tato charakteristika s poselstvím prvního anděla?

První anděl vyzývá všechny, aby se báli Boha, vzdali mu slávu a uctívali ho jako Stvořitele země, nebe, moře i pramenů vod. Bůh ustanovil sobotu, aby nám připomínala, že je Stvořitel. Jeho přikázání zdůrazňují zachovávání soboty (Gn 2,2-3; Ex 20,8-11). Pokud Boží lid v poslední době zachovává přikázání, pak světí i sobotu.

Poslušnost je však něco více než jen zachovávání přikázání. Zj 14,1 vidí, že Boží lid má „na čele napsáno jméno jeho i jméno jeho Otce“. Boží jméno symbolizuje Boží charakter (Ex 34,5-7; 1 K 13; Ga 5,22.23). Zákon napsaný v jejich srdcích znamená, že svou poslušností odrážejí jeho charakter (Žd 8,10).

2. Které další otázky dominují v posledním zápase velkého sporu? Zj 14,9-12

K bodům sporu patří též pravá a falešná bohoslužba, pravé a falešné evangelium. Když ti, kteří zavrhnou Boží památník stvoření – biblickou sobotu – a rozhodnou se světit neděli, i když si budou plně vědomi, že to není Bohem ustanovený den odpočinku, obdrží „znamení šelmy“. Toto znamení je znamením vzpoury; šelma totiž prohlašuje, že změna dne odpočinku je důkazem toho, že má větší autoritu než Boží zákon.

Buď se člověk rozhodne pro ospravedlnění z víry a projeví to tak, že bude Boha uctívat způsobem, který určil Bůh, nebo se rozhodne pro ospravedlnění ze skutků a projeví to tak, že bude Boha uctívat způsobem, který vytvořili lidé a který přikazuje šelma a její obraz.

3. Je ironické, že adventisté jsou nejednou pro zachovávání soboty obviňováni z legalismu, když právě sobota je znamením těch, kteří upřímně přijali věčné evangelium, na rozdíl od těch, kteří přijali teologii ospravedlnění ze skutků. Může být sobota přestupována i způsobem, jak se zachovává?

VELKOLEPÝ ZÁVĚR

1. Jak popisuje Zj 19,11-21 Krista při jeho druhém příchodu?

Tato stať „vidí Krista jako vítězného hrdinu, sestupujícího z nebe na bílém koni (v. 11). Naše planeta je jeho zákonným vlastnictvím: »na hlavě měl množství královských korun« (v. 12). Ani drak, který měl na svých hlavách sedm královských korun (12,3), ani mořská šelma, která měla deset královských korun (13,1), nedostali od Boha moc vládnout nad lidstvem. Kristus se vrátí jako „Král králů a Pán pánů“ (19,16). Jen jemu dal Otec právo vládnout zemí, jen On sám vykoná svatou Boží vůli, protože On je „Boží Slovo“.“ (Hans K. LaRondelle)

„Titul „Král králů a Pán pánů“ se zde vztahuje na Krista... Všechna moc byla dána do jeho rukou. (1K 15,25) Satan sobecky usiloval získat vyvýšené postavení, které bylo určeno Kristu jako Božímu Synu (Iz 14,12-14; Zj 12,7-9), který však, protože svoji rovnost s Bohem nepovažoval za uloupenou, se zřekl této hodnosti na určitý čas..., čímž vyjádřil, že čest a vznešenost, vyplývající z titulu „Král králů a Pán pánů“, mu právem patří.“ (7BC 874)

Šelmy ze Zj 13 – šelma podobná levhartu i šelma, která měla dva rohy – budou při Kristově příchodu zajaty. Satan bude zatčen a tisíc roků vězněn. (Zj 20,1-3)

2. Na základě uvedených textů napiš dějovou osnovu budoucích událostí. Zj 20,4-6; 7-10; 11-15; 21,1-5

V průběhu poslední etapy soudu, kdy bude vykonán rozsudek, budou andělé i lidé, kteří nečinili pokání, potrestáni a zničeni. Oheň, který je zničí, očistí zemi od hříchu. Boží záměr, „že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu“ (Ef 1,10), se konečně stane skutečností.

3. Znovu si přečti Zj 19,11-21. Kterými čtyřmi jmény je tady Kristus nazván? Poskytují ti tato jména v současnosti útěchu? Jakou jistotu ti dávají do budoucnosti?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Když bude velký spor věků ukončen, Boží lid bude již navěky s Bohem. Bible se mnohem více zaměřuje na to, aby lidi přesvědčila, že věčný život je Boží dar, než na popis tohoto daru. Proto je dobré přemýšlet o věčnosti, jak nám ji Písmo představuje. Když budeš uvažovat o následujících textech, které vyprávějí o věčnosti, pamatuj na to, že jsou to pouze lidská slova, kterými se pisatelé snažili vyjádřit zázračné činy našeho Stvořitele a Vykupitele: J 14,2.3; 20,19.26; 1 K 2,9; 15; 1 J 3,2; Zj 21,1-4.22-27; 22,1-5. Které z těchto popisů pro tebe znamenají nejvíce a proč?

„Kristus je pravdou všeho, co nacházíme v Otcí. Definicí nebe je přítomnost Ježíše Krista.“ (7BC 989)

„Nyní církev ještě zápasí, nyní stojíme před světem uprostřed půlnoční tmy, téměř úplně vydání napospas modlářství. Blíží se však den, kdy boj skončí a my zvítězíme. Boží vůle se tak stane na zemi, jako i v nebi. Národy nebudou mít jiný zákon než zákon nebe. Všude bude vládnout štěstí. Celá Boží rodina bude oblečena rouchem chvály a díkůvzdání, rouchem Kristovy spravedlnosti.“ (Tamtéž, 988)



Diskusní otázky

- 1. Boží poselství k laodikejské církvi je poselstvím k církvi, která existuje před Kristovým druhým příchodem. Proč je toto poselství, v souvislosti s velkým sporem, tak důležité, ale i tak přísné? Zj 3,14-22 (Viz Mt 25,1-13.)**
- 2. Mt 25,31-46 nám přibližuje vykonání rozsudku. Na základě čeho jsou lidé odměněni? Jak to souvisí se spasením z víry v Krista? Svou odpověď zdůvodni biblickým textem.**



Shrnutí

Satan ve snaze zvítězit ve velkém sporu vytvoří systém, kterým se bude snažit přinutit všechny lidi, aby přestali uctívat Boha a zachovávat jeho příkázání. Bůh odpoví dvojím způsobem: (1) prostřednictvím svých následovníků oznámí světu tři významná poselství, kterými vyzve všechny lidi, aby přijali jeho spasení, a zároveň varuje před posledními útoky satana; (2) u konečného soudu bude před satanovými obviněními obhájen nejen Boží charakter, ale i víra jeho oddaných následovníků.

POUŽITÉ ZKRATKY

| | |
|------------|---|
| ČEP | Český ekumenický překlad |
| PBK | Překlad Bible kralické |
| RH | Časopis „Review and Herald“ |
| BC | The Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1, sv. 4, sv. 5, sv. 6, sv. 7, |

ZKRATKY BIBLICKÝCH KNIH – PODLE ČEP

| | | | |
|---|------------------------------------|-------------------------------------|--|
| Starý zákon: | 2 Pa Druhá Paralipomenon | Na Nahum | Fp Filipským |
| Gn První Mojžíšova (Genesis) | Ezd Ezdráš | Abk Abakuk | Ko Koloským |
| Ex Druhá Mojžíšova (Exodus) | Neh Nehemjáš | Sf Sofonjáš | 1 Te První list Tesalonickým |
| Lv Třetí Mojžíšova (Leviticus) | Est Ester | Ag Ageus | 2 Te Druhý list Tesalonickým |
| Nu Čtvrtá Mojžíšova (Numeri) | Jb Jób | Za Zacharjáš | 1 Tm První list Timoteovi |
| Dt Pátá Mojžíšova (Deuteronomium) | Ž Žalmy | Mal Malachiáš | 2 Tm Druhý list Timoteovi |
| Joz Jozue | Př Přísloví | Nový zákon: | Tt Titovi |
| Sd Soudců | Kaz Kazatel | Mt Matouš | Fm Filemonovi |
| Rt Rút | Pís Píseň písní | Mk Marek | Žd Židům |
| 1 S První Samuelova | Iz Izajáš | L Lukáš | Jk List Jakubův |
| 2 S Druhá Samuelova | Jr Jeremjáš | J Jan | 1 Pt První list Petrův |
| 1 Kr První Královská | Pl Pláč | Sk Skutky apoštolů | 2 Pt Druhý list Petrův |
| 2 Kr Druhá Královská | Ez Ezechiel | Ř Římanům | 1 J První list Janův |
| 1 Pa První Paralipomenon | Da Daniel | 1 K První list Korintským | 2 J Druhý list Janův |
| | Oz Ozeáš | 2 K Druhý list Korintským | 3 J Třetí list Janův |
| | Jl Jóel | Ga Galatským | Ju List Judův |
| | Am Ámos | Ef Efezským | Zj Zjevení Janovo |
| | Abd Abdijáš | | |
| | Jon Jonáš | | |
| | Mi Micheáš | | |

DÍLA E. G. WHITEOVÉ

| | | | |
|-----------|-----------------------------------|------------|--------------------------|
| 4T | Testimonies for the Church, sv. 4 | PK | Proroci a králové |
| KP | Kristova podobenství | SA | Skutky apoštolů |
| MB | Myšlenky z hory blahoslavenství | TV | Touha věků (nové vydání) |
| PP | Patriarchové a proroci | VLB | Vítězství lásky Boží |

TÉMATA PŘÍMLUVNÝCH MODLITEB V 1. ČTVRTLETÍ 2002

1. Globální misie

2. Boží dílo ve Franko-Belgické unii:

Počet obyvatel: 70 071 000

Počet sborů: 138

Počet členů: 11 403

3. Satelitní evangelizační kampaň z Berlína.

SBÍRKY V 1. ČTVRTLETÍ 2002

Misijní dary budou použity pro evangelizační projekty Severoamerické divize.

Dary 13. soboty jsou určeny na stavební projekty ve Slovenském sdružení.

ZÁPADY SLUNCE

| leden | |
|------------|---------------|
| <i>den</i> | <i>hodina</i> |
| 4.1. | 16.14 |
| 11.1. | 16.23 |
| 18.1. | 16.33 |
| 25.1. | 16.44 |

| únor | |
|------------|---------------|
| <i>den</i> | <i>hodina</i> |
| 1.2. | 16.55 |
| 8.2. | 17.07 |
| 15.2. | 17.20 |
| 22.2. | 17.31 |

| březen | |
|------------|---------------|
| <i>den</i> | <i>hodina</i> |
| 1.3. | 17.43 |
| 8.3. | 17.55 |
| 15.3. | 18.06 |
| 22.3. | 18.17 |
| 29.3. | 19.28 |